

bülten

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ YAYINI

Mart-Nisan 1989 YIL: 3 SAYI: 12

VERGİ

Vergi Yarası

arajans

Tanıtım
Reklam
Organizasyon

Kültür ve
Sanat etkinlikleriyle
Toplantı
Seminer
Fuar standı
Festival kampanyaları
Gazete
Dergi
Billboard ilanları
Dizgi (MCS5)
Film
Copyproof
Montaj servisleri ile
Grafik işlerinizde

Kıbrıs Şehitleri Cad. Mutlu Apt. 37/3
Alsancak-İZMİR
Tel.&Telefax: 21 94 55

bülten

SAHİBİ

TMMOB MAKİNA
MÜHENDİSLERİ
ODASI İZMİR ŞUBESİ adına
Hüseyin POLAT

SORUMLU ve YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Fasih KUTLUAY

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Özcan DURMAZ

YAYIN KURULU

İrfan ŞEN
Haluk ALTAY
Haşmet ÇELİK

YAYIN KOŞULLARI

Bültenin her standart sayfası için özgün yazıları 4.000 TL. çeviri yazılara 3.000 TL. özgün şekil, resimler ve karikatürlere 3.000 TL. telif ücreti ödenir.

Gönderilen yazıların yayınlanıp yayınlanmamasına Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi karar verir.

Yayın Kurulu gönderilen yazılar üzerinde gerekli düzeltmeyi yapmaya yetkilidir. Yayımlanan teknik yazılardaki sorumluluk yazarlarına aittir. Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'ni ve Bülten'i bağlamaz. İlanlardan sorumluluk kabul olunmaz. Bülten'e gönderilen çeviri ve fotoğrafların kaynaklarının gösterilmesi gerekir. Gönderilen yazılar yazarına iade edilmez.

YÖNETİM YERİ

Ali Çetinkaya Bulvarı No: 12/1
Alsancak-İZMİR
Tel: 22 08 11 - 21 74 68.

Reklam Fiyatları

Arka kapak renkli: : 1.000.000.-TL.
Kapak içi renkli: ..... 750.000.-TL.
2.sayfa siyah/beyaz: 400.000.-TL.
İç sayfalar siyah/beyaz:.....
..... 250.000.-TL.

BÜLTEN iki ayda bir yayınlanır.

Üyelere ücretsiz dağıtılır.

Yayımlanan yazılardan kaynak göstererek alıntı yapılabilir.

OFSETE HAZIRLIK

ARAJANS

Tel: 21 94 55 - İZMİR

BASKI

SENBİL OFSET

Tel: 22 69 34 - İZMİR

BASYAZI

KAPAK KONUSU

Vergi Yarası
Abdurrahman YILDIRIM

4

YEREL YÖNETİMLER

Yerel Yönetimler ve Ulaşım Sorunu

9

TMMOB'YE BAĞLI ODA ÜYESİ BELEDİYE BAŞKANLARI

Bergama Belediye Başkanı: Sefa TAŞKIN (İnş.Müh.)
Dikili Belediye Başkanı: Osman ÖZGÜVEN (İnş.Müh.)

13

BİR GÖRÜŞ

TMMOB'de Etklilik ve Demokratiklik Tartışmaları
Bülent TANIK
Şehir Plancısı
TMMOB Eski Başkanı

16

KÜLTÜR ve SANAT

Sessiz Bir Uyanış: İSEM

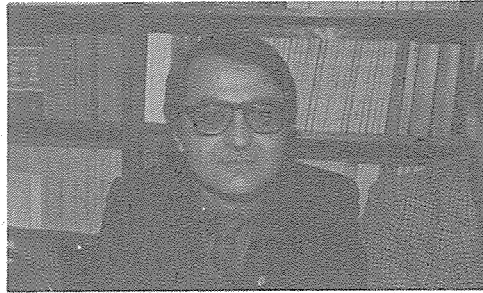
21

İÇİMİZDEN BİRİ

Mesleğini Yapmayan Makina Mühendisleri
Yaşar AKSOY
Serbest Çalışan Meslekdaşlarımız
Ali DAĞ

23

25

ŞUBEMİZDEN HABERLER

Panel
Protokol İmzalandı
Amatör Denizcilik
Kurslarımız Sürüyor
Sart Harabelerine Gezi

28

TRAFİK HAFTASI

30

BASINDA ŞUBEMİZ

31

MAK-TEK®

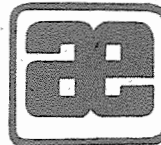
GÜNEŞ KOLLEKTÖRLERİ

TSE

- MAK-TEK GÜNEŞ KOLLEKTÖRLERİ
- ELBA ALİMİNYUM RADYATÖRLERİ
- KONFORAL KAT KALORİFER KAZANLARI
- SÜPERMATIC HİDROFORLARI
- ECA MAMÜLLERİ
- ODÖKSAN DÖKÜM RADYATÖRLERİ
- MAS POMPA VE VANALARI
- WILO ve PERFECTA SİRKÜLASYON POMPALARI
- İZSAL ve HAYMAK FİTINGS MALZEMELERİ
- DİK-KAN PİK DÖKÜM VANALARI
- TEKNİK TESİSAT MALZEMELERİ

TOPTAN SATIŞLAR

ALPEL KOLL.ŞTİ.

arajans

Atatürk Ticaret Merkezi İnşaatçılar Çarşısı 1203/1 Sokak No: 61
Tel: 33 90 66 Yenişehir-İZMİR

Bülten'den

Yaşadığımız günlerin gündemi bir hayli yüklüydü.

Genel olarak gittikçe bozulmakta olan doğal denge iklimsel planda da yansımalarını gösterirken ülkemizde erken gelen bir yaz yaşanmaya başlandı. Bununla birlikte gelen kuraklık önümüzdeki günlerde bir dizi önemli sorunu karşımıza çıkaracağı benziyor.

Geçtiğimiz günlerde erken gelen yazdan başka geç kalmış bir toplumsal hareketlilikte yaşanıyordu. İçinde üyelerimizde yer aldığı kamu çalışanları toplu sözleşmelerinin imzalanması öncesinde 1980 yılından sonra yitirdikleri haklarını alma mücadelesini başlatıyorlardı. 12 Eylülle birlikte kısıtlanan sendikal-demokratik haklarını kazanma mücadelesinde girdikleri haklı eylemlilik sürecinde toplumdan geniş destek topladılar.

Gelişen bu hareketliliğin ardından 1 Mayıs işçi bayramını kutlamak isteyen işçilerle güvenlik kuvvetlerini karşı karşıya getiren siyasal iktidar kan dökülmesine neden oluyordu. Bu gelişmeleri izlemeye çalışan basın mensuplarına karşı polisin şiddet kullanması, basının haber alma ve yayma özgürlüğüne karşı bir darbe niteliği kazanırken siyasal iktidar **"demokrasi"** sınavında sınıfta kalıyordu.

Yerel yönetim seçimleri ve ardından gelen günler, yerel yönetimlerin ülkemizin **"demokratikleşme"** sürecindeki yeri üzerine yoğun tartışmaları gündeme getirdi. Bu tartışmada TMMOB'ye bağlı odalar; ülke ve toplum yararını gözetme ilkesinden hareketle, **"halk tarafından denetlenebilen 'demokratik belediyeçilik' anlayışının, halka daha sağlıklı hizmetleri götürebilmenin vazgeçilmez koşulu olduğunu"** belirtiyorlardı. TMMOB'ye bağlı odaların bu duyarlı ve sorumlu yaklaşımı pratikte TMMOB'ye bağlı odaların üyelerinin belediye yönetimlerine artan derecede ilgi göstermesine neden olurken, mühendis belediye başkanı ve meclis üyelerinin sayısı hızla yükseliyordu.

Yerel yönetimlerin dağ gibi sorunlarını aşmak ve toplumda demokratikleşmeyi yerel yönetimlerden başlatmak gibi görevlerle karşı karşıya olan yeni başkanlarla bu konuda bir dizi söyleşiyi bu sayımızdan başlayarak yayınlıyoruz.

Yerel yönetim seçimleri öncesinde, meslek odalarını dolaşarak destek arayan ve gelecek çalışma dönemlerinde sorunların çözümü konusundaki önerilerimizi bekleyeceklerini belirten belediye başkanlarına ve diğer yerel yönetim sorumlularına yönelik olarak ulaşım konusunda genel politikaları ele alan bir yazıyı sayfalarımızda yayınlıyoruz. Bu yazı yerel yönetimlerin mevcut sorunlarının tartışılması konusunda açtığımız dosyanın ilk konusu olacaktır.

TMMOB'nin kurumsal kimliği üzerine yıllardır süregelen tartışmaların, TMMOB'nin bugüne etkilerini irdeleyen ve TMMOB'nin bugünkü durumuna genel bir yaklaşım niteliği taşıyan bir yazıyı, bu konudaki uzun soluklu tartışma sürecine bir katkı olması amacıyla yayınlıyoruz.

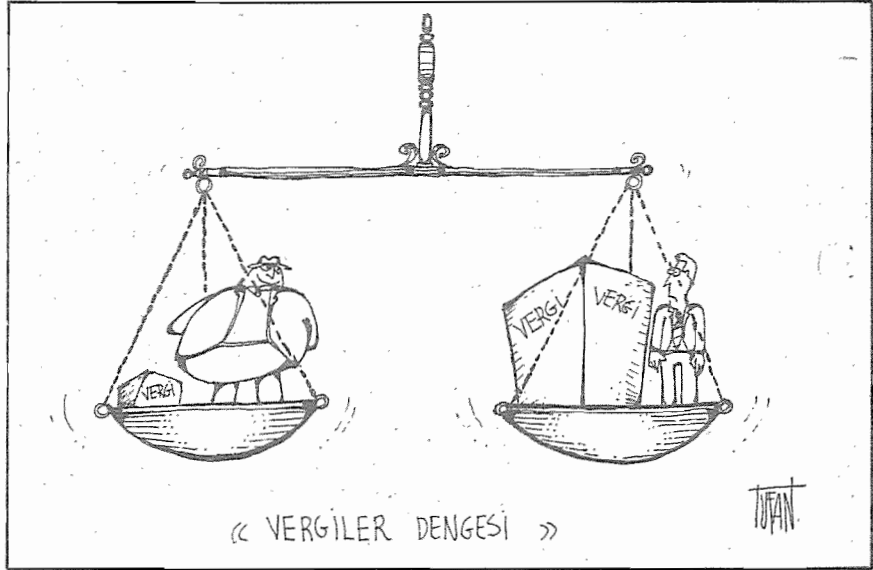
Asıl işi ulusal standartları üretmek olan TSE, bu görevini bile tam olarak yapamazken, çalışma alanlarının sınırlarını zorlayarak, TMMOB'ye bağlı odaların uzmanlık alanlarına girmeye çalışıyor. Herşeyden önce oldukça geniş uzmanlık alanına dağılan üye bileşimine ve yaygın örgütlenmeye sahip odaların bu konularda daha etkin hizmet vereceği ortadadır. Bu konu üzerinde hassasiyetle duran Şubemizin yaptığı basın açıklaması basında geniş yer aldı.

Şubemiz geçtiğimiz günlerde üyelerimizin hak ve çıkarlarının savunulması ve geliştirilmesiyle toplumsal sorumluluk bilincinin getirdiği yükümlülükten kaynaklanan ödevleri konusunda bir dizi etkinliği yaşama geçirdi. Bu konudaki haberleri iç sayfalarımızda okuyabilirsiniz.

Gelecek sayımızda buluşmak üzere esen kalın .

Saygılarımızla.

Vergi Yarası

Abdurrahman YILDIRIM

Türkiye'deki vergi rejimine ana hatlarıyla bir bakış bile 1980'li yılların ekonomi politikalarıyla bir yandan gelir dağılımının iyice bozulduğunu bir yandan da verginin artan bir oranda, zenginleşenler yerine fakirleşenlerden alındığını ortaya koyuyor.

DEV şirketler ödeyecekleri kurumlar Vergisi'nin belli olması, ünlü iş adamlarının Gelir Vergilerinin açıklanmasının ardından, gözler bir kez daha Türkiye'deki vergi adaletsizliğine, vergi yükünün büyük kısmını omuzlarında taşıyan ücretli ve maaşlılara çevrildi. Türkiye'deki vergi rejimine ana hatlarıyla bir bakış bile 1980'li yılların ekonomi politikalarıyla bir yandan gelir dağılımının iyice bozulduğunu bir yandan da verginin artan bir oranda, zenginleşenler yerine fakirleşenlerden alındığını ortaya koyuyor.

Geçen yıllarda milli gelirin dağılımından aldığı pay önemli oranda azalan ücretli ve maaşlıların vergi yükü artırılırken, pastadan aldıkları payı önemli oranda arttıran kâr, faiz ve rantlar adeta vergiden "muaf" tutuldular.

1981-1988 yıllarını kapsayan dönemde, milli gelir içinde tarımın payı yüzde 23.07'den yüzde 14'e, ücret ve maaşların payı yüzde 24.57'den yüzde 15.80'e inerken, kâr-faiz rantın payı yüzde 52.36'dan yüzde 70.20'ye yükseldi. Milli gelirin bu dağılımı karşısında, maaş ve ücretler-

den ortalama yüzde 30 Gelir Vergisi alınırken, çeşitli vergi indirimlerinden yararlanan özel sektör kuruluşlarının ödediği vergi, ortalama yüzde 15'e indi. Tarım kesiminde ise, ürün bedeli üzerinden yüzde 10 stopaj kesiliyor.

Kurumlara getirilen vergi istisnasının 1988'de 5 trilyon gibi gelir rakama ulaşması, bu istisnaları getiren Özal hükümetini de harekete geçirdi. Maliye Bakanına işveren kuruluşunun kapısında "Sizden vergi almaya geldim" dedirten adaletsiz tablonun arkasında 9 yıllık bir geçmiş yatıyor. 1980 yılından sonra vergi kanunlarında 21 kez değişiklik yapılarak sistemli bir şekilde kâr-faiz-rantın vergi yükü hafifletilirken, ücret ve maaşlar ile geniş halk kesiminin vergi yükü doğrudan ve dolaylı biçimde artırıldı. Gelir ve Kurumlar Vergisi'nin oluşturduğu dolaysız vergilerin toplam vergi gelirleri payı giderek düştü, tüketimden alınan ve geniş halk yığınlarını etkileyen dolaylı vergilerin oranı ise arttı.

DOLAYLI VERGİ ŞOKU

Avrupa ülkelerinde, toplam Vergi Geliri içindeki payı yüzde 25 civarında bulunan dolaylı vergilerin oranı

Türkiye'de 1988'de yüzde 53.4'e yükseldi. 1981'de yüzde 35.5 olan dolaylı vergilerin vergi gelirlerine oranı sonraki yıllarda sürekli arttı.

Dolaysız vergiler ise 1981'deki yüzde 64.5 oranından yıldan yıla sürekli gerileyerek yüzde 46.6'ya indi. Uzmanlar, bunun devletin vergi toplamadaki beceriksizliğinin kanıtı olduğu görüşünde. Uzmanlara göre dolaysız vergileri toplayamayan devlet, dolaylı vergiye yüklenerek gelirlerini belli düzeyde tutmaya çalışıyor. Zengin, fakir herkesin yararlandığı mal ve hizmetlerden alınan dolaylı vergilerin artırılması, vergiyi sayıca çok olan geniş kitlelerin üzeri-

neyi yayıyor ve dar gelirlerinin bütçesini sarsıyor. Örneğin dolaysız verginin yüzde 70 gibi en yüksek olduğu içki ve sigarada, en zenginle en yoksul aynı vergiyi ödüyor.¹ Yüzde 25 oranında Gelir Vergisi ödeyen asgari ücretlinin dolaylı vergilerle birlikte yüzde 50'yi aşan oranda vergi ödediği çeşitli araştırmalarla ortaya konulmuş bulunuyor.² Bu toplam vergi oranını "vergi iadesi" çok kısıtlı bir ölçüde hafifletebiliyor.

1980 yılından sonra vergi kanunlarında 21 kez değişiklik yapılarak sistemli bir şekilde kâr-faiz-rantın vergi yükü hafifletilirken, ücret ve maaşlar ile geniş halk kesiminin vergi yükü doğrudan ve dolaylı biçimde artırıldı.

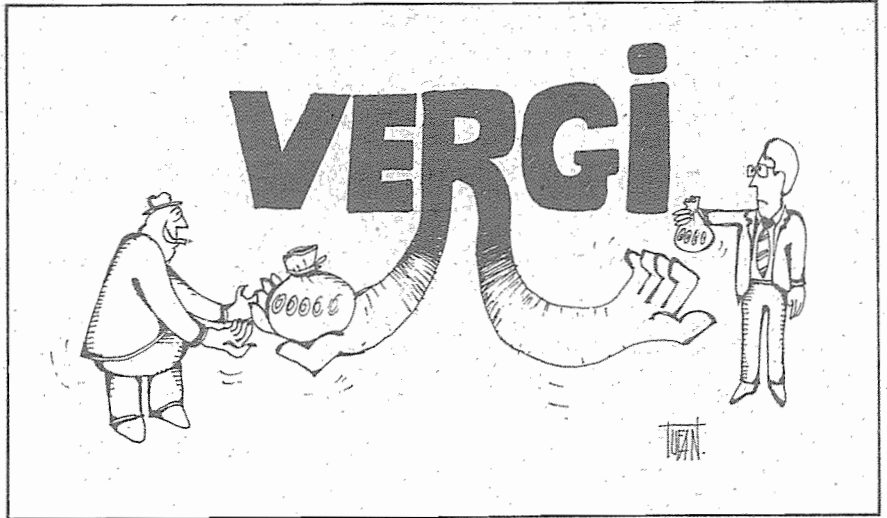
KAYNAĞINDA VERGİLENDİRME

Vergide "kantarin topunu" kâr-faiz-rant kesiminden geniş halk kitlelerine kaydıran gelişmeler, 1984 ve 1985 yılında yapılan vergi değişiklikleriyle gerçekleştirildi. "Kazançları kaynağında vergilendirme" adı altında Kurumlar Vergisi'nde yüzde 40'tan 46'ya çıkartılırken, ortaklarının kurumlardan elde ettikleri gelirler, vergiden muaf tutuldu. Bunun sonucunda tanınmış pek çok sanayici ve işadama vergi listelerinin sonlarına düştü, bazılarının adı yük-

GELİR DAĞILIMI NASIL BOZULDU?

Yıllar	Milli gelirden alınan pay		
	Tarım (%)	Ücret ve Maaşlar (%)	Kâr-Faiz ve rant (%)
1981	23.07	24.57	52.36
1982	21.87	24.62	53.55
1983	20.52	24.78	54.69
1984	20.44	21.57	57.99
1985	19.08	18.84	62.08
1986	18.09	17.70	64.20
1987	17.06	17.00	65.04
1988	14.00	15.90	70.20

Kaynak: Doç.Dr. Süleyman Özmucur

sek düzeyde vergi ödeyenler listesinde hiç geçmedi. Kurumlar vergisi oranının 6 puan yükseltilmesine karşılık ihracat ve yatırım indirimi ile halka açıklık konularında ağırlıklı olmak üzere getirilen çeşitli vergi istisnaları şirketlerin fiili olarak ödedikleri vergiyi yüzde 25'e düşürüyor.

Bu arada kamu açıklarını finanse etmek amacıyla başvuru iç borçlanma araçlarından Hazine Bonosu ve Devlet Tahvili de 5 yıl boyunca vergisiz kaldı. Özellikle bankalar kaynaklarını vergiden muaf bu kamu kağıtlarına yatırıncı, devlet vergi alacağı kurumlardan yüksek faizle borç aldı ve trilyonlara varan bir vergi gelirinden oldu. Bankaların ödedikleri fiili vergi de yıldan yıla düşerek 1988'de yüzde 10'a doğru indi. Kamu kağıtlarına, ancak 1989 başından itibaren yüzde 10 vergi konuldu. Kurumlar Vergisi'nde tanınan

bu istisnalar toplamı 1987 yılı için 3.3 trilyon lira hesaplanırken, 1988'de bu rakamın 5 trilyon liraya varacağı tahmin ediliyor.

1980'li yıllarda vergi yükü artan maaş ve ücretliler 1987 yılında üç trilyon 96,3 milyar liralık Gelir Vergisi'nin yüzde 43.6'sını, işverenler de ancak yüzde 16.5'ini ödedi. 1988'de ise dört trilyon 805 milyar liralık Gelir Vergisi'nin yüzde 45,7'sini ücretliler, yüzde 17,7'sini ise işverenler ödeyecek.

Yine ücretliler ve maaşlılar ile işverenler arasında vergi adaletsizliğinin bir başka boyutu ise, verginin ödenmesinde. Maaş ve ücretlilerin vergileri kaynağında kesilirken, işverenler kazançları üzerinden beyan ettikleri vergilerini sonraki yılın mayıs, haziran ve eylül aylarında takistile ödüyorlar. Kurumlar da yine sonraki yılın nisan, temmuz ve ekim

aylarında üç eşit taksitle vergilerini ödüyorlar.

KESİNTİLER

Üzerlerindeki vergi yükünün ağırlığına diğer kesintiler de eklenince, ücretli ve maaşlılar için elde harcanabilecek pek bir gelir kalmıyor. Petrol-İş Sendikası'nın 24 ülke arasında yaptığı bir araştırmaya göre, Türkiye, 2.05 dolarlık işçi ücretiyle 24 ülke arasında son sırada yer alırken, ücretlerden yapılan kesintilerde ilk sıraya oturuyor.

Türkiye'de işçiler bir yıldaki toplam 275 çalışma gününden 111'ini vergi, sosyal güvenlik ve fon kesintileri için çalışıyorlar. Buna göre, bir işçi emeğinin karşılığında aldığı ücretin ancak yüzde 59.64'ü kendisine kalıyor, yüzde 40.36'sı ise kesintilere gidiyor. Bu kesintilerin yüzde 25'i Gelir Vergisi'ne, yüzde 14'ü sosyal güvenlik kesintilerine, gerisi de fonlara gidiyor.

Petrol-İş'in araştırmasında, ücret bakımından 24 ülke içinde en fazla ücreti saat başına 19.43 dolarla Norveç veriyor. Portekiz, Tayvan, G.Kore ve Hong Kong'da ücret bakımından Türkiye'ye yaklaşıyorlar. Ücretler üzerinden yapılan toplam kesintilerde ise, Türkiye yılda 111 gün ile başı çekerken, ikinci sıradaki İsveç'le arasında büyük fark görülüyor. İsveç'te ücretler üzerinden yapılan kesintiler yılda 74 güne ulaşıyor. En az kesinti ise 2 bin ile Singapur'da, 3 gün ile Güney Kore'de ve 5 gün ile Tayland'da bulunuyor.

YILDA KAÇ GÜN DEVLETE ÇALIŞIYORLAR

Avustralya	47
Avusturya	33
Belçika	42
Kanada	67
Fransa	14
F.Almanya	45
İngiltere	54
İtalya	32
Japonya	27
İspanya	33
İsveç	74
ABD	47
Güney Kore	3
Singapur	2
Tayland	5
Meksika	24
Tunus	14
Türkiye	111

Ürünün adı	Mart fiyat	NisanAylık fiyatımiktar	Mart tutarı	Nisan tutarı
Peynir	6.935	6.935 4 kg.	27.740	27.740
Zeytin	6.835	7.000 1.5 kg.	10.255	10.500
Şeker	950	950 6 kg.	5.700	5.700
Çay	3.500	3.500 0.8 kg.	2.800	2.800
Et	7.000	7.000 15 kg.	105.000	105.000
Ekmek	200	300 72 adet	14.400	21.600
Süt	700	700 15 litre	10.500	10.500
Yumurta	153	150 90 adet	13.770	13.500
Yoğurt	1.300	1.370 15 kg.	19.500	20.550
Un	850	885 3 kg.	2.550	2.655
Makarna	1.260	1.070 2 kg.	2.520	2.140
Pirinç	2.050	2.500 4 kg.	8.200	10.000
Bakliyat	1.395	1.475 4.5 kg.	6.280	6.640
Patates	500	800 8 kg.	4.000	6.400
Soğan	500	500 6 kg.	3.000	3.000
Sebze	1.260	1.435 30 kg.	37.800	43.050
Meyve	1.040	1.165 30 kg.	31.200	34.950
Margarin	2.470	2.470 2 kg.	4.940	4.940
Ayçiçek yağı	2.270	2.370 1 kg.	2.270	2.370
Zeytinyağı	3.915	3.915 1 kg.	3.915	3.915
Tereyağı	9.835	9.835 0.5 kg.	4.920	4.920
Tüpgaz 12 kg.	6.000	6.000 1 adet	6.000	6.000
T O P L A M			327.260	348.870

Vergi dengeler nasıl değişti

Yıllar	Vergi geliri orani (milyar TL)	GSMH'ye Vergi oranı (%)	Dolaysız vergi oranı (%)	Dolaylı vergi (%)	Asgari Ücret yükü
1981	1.190.5	18.2	64.5	35.5	11.82
1982	1.567.1	17.9	60.4	34.9	11.27
1983	1.938.2	16.8	58.6	39.2	18.46
1984	2.375.8	12.9	58.2	41.0	15.53
1985	3.843.1	13.8	47.7	48.1	15.53
1986	5.990.5	15.3	52.0	47.6	17.87
1987	9.078.7	16.2	49.6	50.2	19.48
1988	14.268	13.8	46.6	53.4	19.18

Vergi Yasasında İstisna ve Muafiyetler

KURUMLAR Vergisi Kanunu'nda 1984 yılından beri yapılan değişikliklerle getirilen istisnaların geçen yıl 58 banka ve şirketi yarım trilyon lirayı aşkın bir vergiden koruduğu belirlendi. Devlet izniyle çeşitli indirimlerden yararlanarak yüzde 46 yerine ortalama yüzde 15.74 oranında vergi ödeyecek olan 58 banka ve şirket, 1988 için 514 milyar 612 milyon liralık bir fonu kasalarında tutmuş oldular.

1988 bilançolarına göre 40 şirket ve 18 banka 1 trilyon 700 milyar 666 milyon liralık kârlarından ancak yüzde 267 milyar 694 milyon lirasını yüzde 15.74 vergi olarak ödeyecekler. Yüzde 46 Kurumlar Vergisi gözönüne alındığında 782 milyar 306 milyar liralık bir vergi tutarına ulaşan bu şirket ve bankalar, çeşitli vergi indirimlerinden yararlanarak beyan ettikleri verginin yüzde 192'si tutarındaki bir fonun kasalarında kalmasını sağlıyorlar.

18 bankanın bilançolarında yaptığımız hesaplama göre, bu kurumların vergi tutarı, yüzde 46 Kurumlar Vergisi varsayımına göre 530 milyar 338 milyon lira. Yararlanılan vergi-muafiyetlerinden sonra beyan edilen vergi tutarı ise 131 milyar 615 milyon lira. Bankalar vergilerini büyük ölçüde devlete borç vererek, yani Hazine bonusu ve devlet tahvillerine yatırım yaparak indirdiler.

Şirketler ise bankalara göre biraz daha fazla vergi ödeyecek. Yüzde 46 Kurumlar Vergisi varsayımı, 40 kuruluş için 251 milyar 968 milyon

liralık bir vergi tutarını gerektiriyor. Çeşitli indirimler nedeniyle beyan edilen vergi tutarı 136 milyar 79 milyon lira.

Vergi istisnaları, bankaların kasalarında 398 milyar 723 milyon, şirketlerin kasalarında 115 milyar 889 milyon liralık bir fon kalmasını sağladı.

Uzmanlar bu durumu şöyle değerlendiriyorlar:

— Özel sektör bu yolla sıfır maliyetli bir fona kavuşuyor.

— Bundan dolayı yüksek kredi faizlerinden bazı büyük özel sektör kuruluşları yakınmıyorlar, bazıları da göstermelik olarak yakınıyorlar.

— Faizin yüksek kalması, piyasaya yeni girenlerin ve büyümek isteyen küçüklerin önüne set çekiyor. Fon kullanmış oluyor, bu haksız rekabet ortamı tekelleşmeyi de artırıyor.

— Vergi geliri azalınca kamu açıkları kapanamıyor. Özel sektör kamuyu, "açık vererek enflasyona neden olduğu" için suçluyor. Ama özel sektör gerektiği gibi vergilendirilemiyor.

Gelişmekte olan 15 ülkede yapılan bir araştırma, çeşitli yatırım teşviklerinin yatırımları ancak yüzde 3 dolayında artırdığını ortaya koydu.

KURUMLAR Vergisi Kanunu ile özel sektöre 20'yi aşkın vergi istisnası getiriliyor. Kanun, vergi matrahından şu indirimlerin yapılmasına olanak tanıyor;

• **İhracat, yurtdışı kazançları:** Türkiye'de işyeri bulandıran, dar mükellefiyete tabi kurumların yurtdi-

şı kazançları Yurtdışı müteahhitlik hizmetleri/ 250 bin doları aşan ihracatları için imalatçı kurumlara hasılatın yüzde 20'si oranında/ İhracatçılara yapılan satışlar/ Yaş meyve sebze ihracat hasılatının yüzde 20'si/ Diğer ihracatlar yüzde 25/ Diş navlun hasılatının yüzde 20'si.

• **Yatırım:** Dar mükellefiyete tabi kurumlar dahil, sermaye şirketleri, iş ortaklarının yatırım indiriminden yararlanan kazançları (yatırım yüzde 60, araştırma- geliştirme yatırımı yüzde 100) Plan ve programda özel önem verilen sektörlerle yüzde 100'e varan yatırım indirimi.

• **Menkul kıymet, sermaye arttırımı, kâr payı:** Yatırım fonu, yatırım ortaklığı portföy işletmeciliğinden doğan kazançlar/ Sermaye arttırılan A.Ş.'lerin hisse senetlerini elden çıkarırken sağladıkları kazançlar/ Faizsiz kredi verenlere ödenen kâr payları ile özel finans kurumlarının kâr veya zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kâr payları,

• **'Halkça açık' şirket:** A.Ş.'nin ödenmiş sermayesinin en az yüzde 25'inin, payları yüzde 1'in altında olan 200'den fazla kişiye ait olması halinde, vergi oranı yüzde 40'a/ Diğer koşullar aynı olmak üzere ödenmiş sermayesinin yüzde 51'i söz konusu olursa vergi oranı yüzde 35'e/ Ödenmiş sermayenin yüzde 80'i söz konusuysa vergi oranı yüzde 30'a iner/ Halka açık şirketlerin yüzde 80 oranında iştirak ettikleri şirketler de halka açık şirketlerin vergi indiriminden yararlanır.

• **Vakıf, bağış, sosyal tesis:** TSK'yı Güçlendirme Vakıfları'na bağışlar/ Vergi muafiyetli vakıflara yapılan sermaye iştirakinin yüzde 30'u/ Bağış niteliğindeki okul, kreş spor tesisi ile yurt ve sağlık tesislerinin giderleri.

• **Diğer:** Turizm işletmeleri ve seyahat acentelerinin döviz hasılatının yüzde 20'si/ Zarar eden şirketleri alanlar, bu zararı beyan ettiği kurum kazancından indirir/ Hisse senedi tahvil çıkarma giderleri/ İlk tesis ve şekillenme masrafları/ Birleşme, fesih, tasfiye, genel kurul giderleri/ Es-hamlı komandit şirketlerde komandite ortağın kâr hisseleri. □

Not: Bu yazılar 1 Mayıs 1989 tarihli Cumhuriyet gazetesinden alınmıştır.

SIZE ÖZGÜ ORTAM LA LOCAL

Eski Yerinde
Yeni Biçimiyle Hizmetinizde

Cafe & Bar
Restoran (Restaurant)
Bahçe
Özgün Müzik
Ekonomik fiyatlar

Farklı Hizmet anlayışıyla
Çağdaş İşletmecilik

Yeni Dekorun nezih ortamında

İş Yemekleri
Kokteyl organizasyonları
Özel Geceler

Size Özgü Ortamda
Bir Günü Daha Anılaştırmak İçin

Kıbrıs Şehitleri Caddesi
1482 Sokak No: 11 Alsancak-İZMİR
Tel: 21 12 31

TMMOB Üyesi Belediye Başkanları

Bergama Belediye Başkanı Sefa TAŞKIN

Röportajlar: Özcan DURMAZ

TMMOB, yerel yönetimlere yardımcı olmalıdır ve olabilir. Bu, yerel yönetimlerle odalar arasında sıkı bir işbirliğinin gerçekleşmesiyle olanaklıdır.

SEFA TAŞKIN KİMDİR?

1950 yılında Bergama'da doğan Sefa Taşkın, ODTÜ mezunu ve inşaat mühendisidir. Petkim-İş Sendikasında ve İnşaat Mühendisleri Odasında yöneticilik yapmıştır. Bir süre çiftçilikte yapan Taşkın, 1986 yılından yerel seçimlere kadar İnşaat Mühendisleri Odası adına EVKA ve EGE KENT'te teknik danışman olarak çalışmıştır.

1 970'Li yıllardan günümüze değin önemi giderek daha fazla anlaşılan ve dikkatleri üzerine toplayan yerel yönetimler olgusu her geçen gün biraz daha gündemin ilk sıralarına doğru yükseliyor.

Yerel yönetimler çok değişik açılardan irdelenerek; yerel yönetimlerin önünde yığılmış sorunlara çözümler aranır ve bu konularda düşünce üretilirken diğer yandan toplumda demokratikleşmenin ve demokrasi bilincini yerleştirmenin vazgeçilmez aracı olarak değerlendiriliyorlar.

Kuşkusuz bu bakış açılarının tümünde, yerel yönetimlerin halkla, insanlarla en yakın ve gündelik ilişkileri götüren kurumlar olması özelliği ön plana çıkıyor. Bu bağlamda yerel yönetimlerde uygulanacak politikaların, güncel yaşamda, toplumsal platformda yansımalarını görmek olanaklı hale geliyor.

TMMOB'nin, odamızın ve şubemizde yıllardır yerel yönetimler tar-

tışmasına katılıyor olması teknik elemanların meslek örgütü olarak kendi sorunlarının toplumun yaşadığı sorunlardan ayrı çözülemeyeceği toplumcu bilinci taşımaktan, en önemlisi de toplumda demokrasinin yeniden kazanımının yerel yönetimlerden geçtiği saptamasından kaynaklanmaktadır.

Şubemiz geçmiş dönem çalışmalarında olduğu gibi, gelecekte de Yerel Yönetimlerle sağlıklı çalışma ve işbirliği konusunda duyarlı olacaktır.

26 Mart 1989'da yapılan yerel yönetim seçimlerine mühendislerin geçen dönemlerden daha yoğun bir ilgi gösterdikleri gözlenmiştir. Özellikle TMMOB'ye bağlı Oda üyesi belediye başkanlarının, seçimlerden sonra içine girdikleri yerel yönetimlerin işleyişi ve bunların önündeki sorunların çözümüne katkı konusunda TMMOB'den ne tür beklentileri olduğunu saptamak istedik. Bu sayımızdan başlamak üzere bir dizi söyleşiyi yayınlamaya başlıyoruz.

BÜLTEN: Son yerel yönetim seçimlerine mühendislerin yoğun ilgi göstermesi ve aday olmasının temel nedenleri sizce ne olabilir?

S.T.: Türkiye'de hızlı bir kentleşme yaşanıyor. Kentler sürekli büyüyor. Büyüyen kentlerde imar ve alt yapı sorunlarıyla bunların çözümü ön plana çıkıyor. Genellikle bu konularda karar verici ve uygulayıcı konumunda olanlar mühendislerdir. Bu olgunun toplum tarafından bilinmesi, kentlerde teknik elemanlar ve mühendislerin yerel yönetim seçimlerinde aday olmalarını gündeme getirmiştir.

BÜLTEN: TMMOB'ye bağlı Oda üyesi başkan olarak, devraldığınız beldenin sorunlarının çözümü ve diğer çalışmalarınız konusunda TMMOB'den neler bekliyorsunuz? TMMOB ile yerel yönetimler arasında ne tür ilişkiler geliştirilebilir?

S.T.: Türkiye'de mühendisler ve mimarlar arasındaki dayanışma köklü bir geleneğe sahiptir. Mühendisler ve mimarlar Türkiye'nin en eski, örgütlü meslek guruplarından. Bir yerel yönetici olarak TMMOB üyesi olmak şahsım adına onur vericidir. Bundan önceki yaşamımda olduğu gibi bundan sonrada TMMOB'ye

bağlı odalarla yakın işbirliği, görüş alışverişi, görüş ve deneyim alışverişi içinde olmak, vereceğim yerel yöneticilik hizmetinin en önemli ilkelerinden biri olacaktır.

Bu anlamda TMMOB'ye bağlı odaların kendi uzmanlık alanlarında yerel yönetimlerle ilgili çalışmalar yapmaları, sorunlarla ilgili öneriler geliştirmeleri, yerel yöneticilerle bir araya gelmeleri sevindirici olacaktır.

Özellikle imar sorunlarının çözümünde, kentlerimiz önemli sıkıntılara karşı karşıyadır. Yerel yönetimler, teknik eleman açısından son derece yetersizdir. Daha ekonomik yapı, sıhhi tesisat ve elektrik projelerinin üretilmesinde ve sözkonusu üretimlerin gerçekleştirilmesinde Odaların yerel yönetimlere büyük katkıları olacaktır. Ayrıca; kanalizasyon, su, çevre, ulaşım, iletişim, kent peyzajı gibi büyük projelerin hazırlanması ve uygulanmasında, denetiminde TMMOB, yerel yönetimlere yardım-

cı olmalıdır ve olabilir. Bu, yerel yönetimlerle Odalar arasında sıkı bir işbirliğinin gerçekleşmesiyle olacaktır.

Örneğin geçmişte İnşaat Mühendisleri Odasıyla Bergama belediyesinin birlikte yaptıkları zemin araştırma etüdüleri (ki bugün pratik sonuçlar vermektedir) bu konuda önemli bir örnek olabilir. Aynı biçimde Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi ile İzmir Büyükşehir Belediyesi arasındaki, asansörlerin ve kazan dairelerinin teknik denetimi ile İnşaat Mühendisleri Odasının yapı denetimleri çalışmaları, sonuç verici ve örnek olabilecek girişimlerdir.

Açıkça görülmektedir ki, TMMOB'ye bağlı odalarla yerel yönetimlerin birlikte ve koordineli çalışmaları giderek zorunluluk haline gelmektedir. Bu beraberliği değişik bilimsel kuruluşlar ve uzman devlet kuruluşlarına da uzatabilmek ileriye yönelik olarak yerel yönetimlerin da-

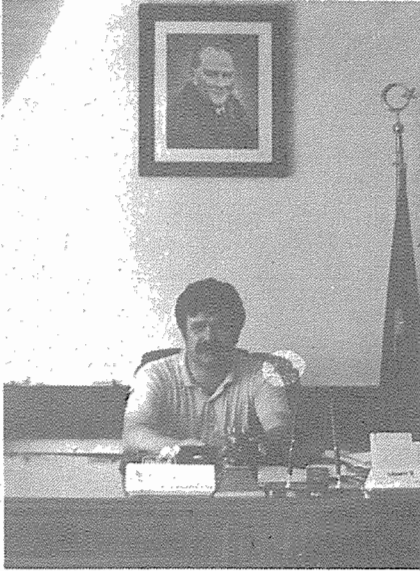
ha sağlıklı çalışmalar yapabilmesinin yolunu açacaktır.

BÜLTEN: En genel hatlarıyla belediyeçilik anlayışınızdan ve ilkelereinden sözedebilir misiniz?

S.T.: Yerel yönetimler, bir kentte ya da beldede yaşayan insanların "demokratik kitle örgütü" olarak algılanmalıdır. Yerel yöneticiler sahip oldukları dünya görüşü ve bakış açısıyla, o yörede yaşayan topluma hizmet vermekle yükümlüdürler. Bu bağlamda o belde insanının genel gereksinmelerini karşılamak; bölgenin gelişmesine öncülük etmek; toplumun yönetime katılmasını sağlamak; toplumsal demokrasinin kurulmasına katkıda bulunacak olan yerel yönetimlerin başındakilerin sorumluluğu gereken ana ilkelere dir.

Bu yönde geliştirilecek çalışma anlayışı hep daha iyi yaşayan bir toplumun kurulmasına hemde demokratikleşme yönündeki gereksinmelere yanıt verebilecektir.

Dikili Belediye Başkanı Osman ÖZGÜVEN

Siyasal iktidar geçen dönemde yerel yönetimlere sınırsız sayılabilecek ve sayın Oktay Ekinci'nin deyişiyle "monarşik" yetkiler sağlamıştır. Bu durum yerel yönetimlerin daha güçlü olmasını getirirken aynı zamanda yerel yönetimleri yatırımcı ve yüklenimci firmaların bir numaralı ilgi alanı haline getirmiştir.

BÜLTEN: Sayın Özgüven, TMMOB üyesi bir belediye başkanı olarak TMMOB ile ne tür ilişkiler kurmayı düşünüyorsunuz? Yerel yönetimlerin mevcut sorunlarının çözülmesi konusunda TMMOB'nin ne tür katkıları olabilir?

O.ÖZGÜVEN: TMMOB üyesi bir başkan olarak şunu sevinerek söyleyebilirim; geçmiş dönem başkanlık çalışmalarımda TMMOB'ye bağlı odalardan, üyelerinden ve yöneticilerinden aldığım desteğin yanısıra TMMOB'nin, yerel yönetimlerin sorunları konusundaki duyarlılığı ve etkin çalışmaları her türlü övgüyü hak etmiştir.

TMMOB'nin yerel yönetimler konusunda böylesine etkin ve üretici bir çaba içinde olması aynı zamanda bunun toplumsal sorunlar karşısında üzerine düşeni yapma azmi ve kararlılığını yansıtmaktadır.

Siyasal iktidar geçen dönemde yerel yönetimlere sınırsız sayılabilecek ve sayın Oktay Ekinci'nin deyişiyle "monarşik" yetkiler sağlamıştır. Bu durum yerel yönetimlerin daha güçlü olmasını getirirken aynı zamanda yerel yönetimleri yatırımcı ve yüklenimci firmaların bir numaralı ilgi alanı haline getirmiştir.

Bu geniş olanaklar içinde bunla tam vakıf olamayan belediye başkanları kendilerine sunulan projeleri onaylamış ve ihale etmiş, böylece teknik olarak bir çok yetersiz hizmet ortaya çıkmıştır. Bu noktada TMMOB'ye bağlı odalarla yerel yönetimlerin kuracağı ilişkilerin ne denli önemli olduğu ortaya çıkmaktadır.

TMMOB'ye bağlı odalar yerel yönetimlerin her düzeyde ve alanda yapacağı çalışmalar için birer teknik danışmanlık mercii haline gelebilir, hatta her türlü yatırımın projelendirilmesi ve gerçekleştirilmesi konusunda işbirliği içinde çalışabilecekleri kurumlar olabilmelidir.

Bugün siyasal iktidarca yerel yönetimlerin elleri kolları bağlanmak istenmektedir. Bu durumda yerel yönetimlerin hemen hiç bir yatırım ve hizmeti yapabileceği kalmamış, dahası maddi olarak güçsüz duruma sokulmuşlardır. Yerel yönetimlerin böylesine sıkıştırıldığı durumda, onların TMMOB ile kuracağı ilişkiler daha vazgeçilmez hale gelecektir. Çünkü TMMOB bağlı odalarla birlikte yürütülecek fizibilite projeleri ve gerçekleştirme çalışmalarıyla yerel yönetimlerin sınırlı kaynaklarını en rasyonel biçimde gerçekleştirmek olanağı olacaktır.

Yerel yönetimleri, demokratikleştirmenin başladığı ve topluma uzandığı alanlar olarak düşünürsek, yerel yönetimlerin kitle örgütleri ve meslek odaları ile kuracağı ilişkiler aynı zamanda onun demokrat misyonu açısından bir gereklilik olmaktadır. TMMOB ile diğer mesleki ve Demokratik kitle örgütleri yerel yö-

netimleri her açıdan desteklemeli; özellikle de yerel yönetimler olgusunun bugüne ve geleceğe ilişkin temel ilkelerinin oluşturulmasına, uygulamasına katkıda bulunmalı.

İçinde bulunduğumuz toplumsal koşullar, demokratik kuruluşlar ve özellikle TMMOB'nin de içinde bulunduğu meslek örgütleriyle yerel yönetimlerin bütünleşmesini zorlamaktadır. Biz, Bakırçay havzasındaki belediyelerin katılımıyla oluşturduğumuz Bakırçay Belediyeler Birliği'nde; TMMOB ile ilişkilerimizi geliştirmek ve işbirliği içinde olmak için karar aldık ve pek yakın da TMMOB İzmir İl Koordinasyon kurulu ile ortak çalışmalar için protokoller yaparak bunu yaşama geçireceğiz.

BÜLTEN: Peki sayın başkan, sizin belediye başkanı olarak Yunanistan'dan aldığınız davette geçtiğimiz günlerde Yunanistan'a gittiğinizi biliyoruz. Kısaca Yunanistan'daki gezinizden de söz edermisiniz?

O.ÖZGÜVEN: Yunanistan'ın Peristeri ve Biseryani belediyeleri aldıkları kararla Dikili'yi "kardeş şehir" kabul ettiler. Yunanistanlı belediyelerle belediyemiz arasında kültürel ve sosyal alanlarda yardımlaşma, dayanışma ve kültürel alışveriş programı oluştu.

Bu program bağlamında yaptığım gezide, Yunanlı barış mücadelesi Lambrakis'in anısına yapılan "Barış Maratonu"na katıldım. Tüm halkların dostluğunun vurgulandığı bu yürüyüşte, Türk ve Yunan halkları arasındaki dostluğunda yerel yö-

netimler arasındaki dostlukla pekişeceği vurgulandı.

Ayrıca düzenlenen ve benimde konuşmacı olarak katıldığım nükleer silahlar konusundaki panelde; nükleer silahlar ve diğer silahlarla yapılan yatırımların kısılması, bunların eğitim ve sağlık konularına kaydırılması üzerinde durulurken, özellikle Türkiye ve Yunanistan'da, yapılan silahlanma harcamalarının kısılarak, iki halkın kardeşliğinin yaşama geçirilmesi, bu paraların halkın sağlığına ve eğitimine harcanması vurgulandı. Bu yaklaşımların Ege denizini barış denizine çevirme idealinin gerçekleşmesine katkıda bulunacağına altı çizildi.

BÜLTEN: Sayın Özgüven, artık gelenekselleşmiş olan festivalimiz için bu yıl neler düşünüyorsunuz?

O.ÖZGÜVEN: Bu yıl dördüncüsünü kutlayacağımız festivalimizin çalışmalarını sürüyor. "Demokrasi Yoluunda 4. Yıl" adını verdiğimiz bu yılki festivalimizin en önemli özelliği uluslararası niteliğinin daha da yükseltilmesi olacaktır. Bu çerçevede Yunanlı konuklarımız ve Yunanlı sanatçılarla, Kıbrıs Türk ve Rum kesimlerinden konuklarımız, yine diğer Avrupa ülkelerinden konuklarımız festivalimize katılacaklar.

Festivalimiz yine geçen yıllarda olduğu gibi ulusal kültürümüzün özgün örneklerinin sunulduğu, ülkemizin ve insanlığın gündemindeki sorunlara yönelik düşüncelerin tartışıldığı değişik görüşlerdeki temsilcileri bir araya getiren bir festival olacaktır.

TMMOB'de Etkililik ve Demokratiklik Tartışması

Bülent TANIK
Şehir Plancısı
TMMOB Eski Başkanı

TMMOB'nin etkililiğini, demokratikliğini, merkeziyetçiliğini ademi-merkeziyetçiliğini hatta kurumsallaşma düzeyini tartışmak hiç kuşku yok ki tüm mühendis ve mimarların temel görevleri arasındadır.

En azından seçilen yöneticileri beğenmeyen, programları yetersiz bulan kimi kişi ve kesimler "etkililik ya da demokratiklik" açısından TMMOB'ni yargılamaya başlamakta gecikmemişlerdir. TMMOB Yasası bu kapsamda sık sık ameliyat masasına yatırılmaya çalışılmıştır. Birlik Kanununun 27 Ocak 1954'de kabul edilmesinden bu yana pek çok "Tasarı" ve "düzenleme" TBMM'ne sevk edilmiştir.

TMMOB ile ilgilenen pek çok kişi o'nun etkililik ve demokratik düzeyini tartışmıştır. Konuya ilişkin akıl yürütmeler dünden bugüne ortaya çıkmamıştır. Birliğin 1954 yılında kurulmasının çok öncesinde, daha "Mühendislik-Mimarlık Hakkında Kanun'un" yasalastığı 1930'lu yıllarda başlayan tartışmalar özellikle 1950'li yılların başında hız kazanır. Bu yıllarda TMMOB kurucusu olarak görev yapan 9 teknik eleman örgütünde, ise oldukça yoğun biçimde yapılmıştır.

1954 yılında Yasa'nın TBMM'de kabulü sırasında yapılan tartışmalar, aynı yıl DTCF salonlarında yapılan TMMOB Kurucu Genel Kurulu'nun gündeminde geniş ve yoğun bir yer tutar. Gerçekleştirilen bunca uzun ve bunca yoğun çalışma ve tartışma, görüş ayrılıklarının giderilebilmesine yetmemiştir. En azından seçilen yöneticileri beğenmeyen, programları yetersiz bulan kimi kişi ve kesimler "etkililik ya da demokratiklik" açısından TMMOB'ni yargılamaya başlamakta gecikmemişlerdir. TMMOB Yasası bu kapsamda sık sık ameliyat masasına yatırılmaya çalışılmıştır. Birlik Kanununun 27 Ocak 1954'de kabul edilmesinden bu yana pek çok "Tasarı" ve "düzenleme" TBMM'ne sevk edilmiştir.

27 Mayıs 1959 tarihli 7303 sayılı Değişiklik Kanunu, 1961 Anayasası, 1982 Anayasası, 66-85 Sayılı KHK'ler Birlik mevzuatında değişiklik gerçekleştiren düzenlemelerdir. Bunların dışında: 16 Kasım 1966 tarihli Feyyaz Köksal tasarısı, 22 Aralık 1969 tarihli Cemal Külahlı tasarısı, 1970 tarihli Bayındırlık Bakanlığı

tasarısı, 14 Şubat 1973 tarihli Sabri Keskin tasarısı, 1981 de MGK gündemine sunulan tasarı, kamuoyunun bilgi sahibi olduğu "tasarılar"dır". Kuşkusuz daha pek çok tasarı veya çalışma Yasama organına en azından basına yansımaları için bilinmemektedir!

TMMOB mevzuatının omurgasını ve yaşayan özünü oluşturan TMMOB Tüzüğü'nde en az yasa kadar, geniş katımlı çalışma ve tartışmaların ürünü olarak varlık kazanmıştır. TMMOB Tüzüğü 1954 yılından bu yana 16 kez ele alınmış; yani her iki genel kuruldan birinde üzerinde yapılan görüşmeler ile bugünkü şekline kavuşmuştur.

Kısaca altını çizmek gerekirse; TMMOB örgütüllüğünün üzerinde oluşturduğu ve bu örgütüllüğün biçimlendirdiği bugünkü hukuki çerçeve, amaçları kaygıları ve yönelişleri çok çeşitli, çok farklılaşabilen yüzlerce kişinin katkı ve çabalarının ürünüdür.

TMMOB'nin etkililiğini, demokratikliğini, merkeziyetçiliğini ademi-merkeziyetçiliğini hatta kurumsallaşma düzeyini tartışmak hiç kuşku yok ki tüm mühendis ve mimarların temel görevleri arasındadır. İçinde bulunulan ortamı her bakımdan, her zaman sorguluyor almak statüko'ya karşı gelişmenin ve geliştirici olmanın önkoşuludur. Sürekli arayış ve böylesi bir eleştirel dinamizm ancak örgütleri ileri götürür!

Bununla birlikte eleştireci bakış ikeli, bütünsel ve bilimsel olmakla yapıcılık kazanır. Ciddi gözlem ve analizlere dayanmayan yüzeysel yaklaşımlar, ilkbakış teşhisleri, karalama olmaktan öteye geçemez,

“eleştiri” değeri taşımazlar.

GÖRECELİ İKİ KAVRAM: ETKİLİLİK, DEMOKRATİKLİK

Hem etkililik hem de demokratiklik göreceli yani mutlak değeri olmayan kavramlardır. Her ikisi de kendi içinde farklılaşan ton ve derinlik değerleri taşır. Bu farklılaşma ayrıca her iki kavramın uygulandığı objelere göre de değişir.

Bir ticari firma bir sanayi kuruluşuna, bir sanayi kuruluşu da bir eğitim kuruluşu ya da orduya göre değişik etkililik ölçütleri ile ve farklı düzeylerde ölçümlenebilir.

Demokratiklik düzeyi de neye göre, hangi açıdan, kim için gibi faktörlere bağlı olarak, ayrı ayrı “skalalar’da” ton farklılıkları gösterebilir.

Neye göre, hangi açıdan, kim için vb. sorular ile birlikte ele alındığın-

Hem etkililik hem de demokratiklik göreceli yani mutlak değeri olmayan kavramlardır. Her ikisi de kendi içinde farklılaşan ton ve derinlik değerleri taşır. Bu farklılaşma ayrıca her iki kavramın uygulandığı objelere göre de değişir.

da TMMOB tarihi etkililik kavramı açısından çeşitli dönemlere ayrılabilir.

- 1955-1965 arası elitist (seçkin) bir etkililik dönemi;
- 1965-1980 ise kitleselleşme ve kitlesel politizasyonda etkililik dönemi,
- 1980-1983 dönemi 12 Eylül Askeri Darbesinin büyüttüğü boşlukta toparlanma çabalarının ağırlıkta olduğu yıllar,
- 1983 sonrası ise; 1982 Anayasasının çizdiği hukuki çerçeve içinde “küçük girişimci” etkililiğinin yaygınlaştığı dönem olarak tanımlanabilir.

Seçkin (elitist) etkililik döneminde, TMMOB üyeleri toplumun dar ve seçkin bir bölümünü oluşturuyordu. Mühendisler - Mimarlar toplumu yöneten - planlayan ke-

simler arasında yer almalarına yetecek teknik bilgi ve beceriye sahiptiler ve uzmanlık gereksinimi ile sunum buna uygun bir ortam oluşturuyordu. Topluluğun, yöneticileri de ülke yöneticileri arasında, parlamentoda bu seçkinliğe paralel bir güç oluşturuyordu.

Ülkeyi yönetenler başta Cumhurbaşkanını olmak üzere örgüt toplantılarına sık sık katılıyor, görüşler alınıyor ve bunlar her düzeyde politikalarda yansıtılabiliyordu. Kısacası yönetici egemenler ile seçkinlik düzeyinde yakın ilişkide bulunmak, örgüte yukardan aşağı edinilen bir erk-güç kazandırıyor. Hem üyelerin hem de yöneticilerin sahip olduğu bu elitist güç, örgütün “yukardan aşağı” etkinliğini yaratıyordu. Bu konum (hem TMMOB’den beklenen “hizmet”lerin üretimi, hem de örgütün varlığını sürdürmesi anlamında) etkinliğin kaynağını oluşturuyordu.

1965’ler sonrasında Özel Yüksek Okullar ile başlayan mühendis mimar sayısındaki büyümenin çeşitli nedenlerle artarak sürdüğü bilinmektedir. Ayrıca bu yıllarda yaşanan ekonomik buhran sonucu, istihdam hacminin daralması da mühendis kitlesini üzerinde sayısal artış kadar etkili olmuştur. Hem mesleki uygulamaların hemde eğitimin sığlaşması, faaliyet türü olarak mühendisliğe atfedilen seçkinliği aşındırmış; mühendislik- mimarlık hızla kitle mesleği olma yolunda yaygınlaşmıştır. Böylece elitist etkililiğin yitirilmesi kaçınılmaz sonuç olmuştur.

1965-1980 döneminde dışsal faktörler açısından 1968’li yılların politizasyonundan etkililiğe önem taşır. Ayrıca üye varlığındaki kitleselleşme başlıca belirleyiciler arasındadır. Bu yüzden dönemi; kitleselleşme ve kitlesel politizasyona bağlı etkililik dönemi olarak adlandırmak doğru olacaktır.

Nicel büyüme ve mesleki formasyon derinliğinin yitirilmesi kitleselleşmeyi, ekonomik durgunluk ise politik yükselişi hızlandırmış her ikisinde TMMOB’ni etkilemiştir. Sonuçta örgüt, erk kazandığı kitlenin niteliği ve yönelişi çerçevesinde “etkili” olur.

Kitleselleşme ve politizasyona bağlı olarak yükselen ve politikleşmiş kitleler için anlamlı gelen bu

Nicel büyüme ve mesleki formasyon derinliğinin yitirilmesi kitleselleşmeyi, ekonomik durgunluk ise politik yükselişi hızlandırmış her ikisinde TMMOB’ni etkilemiştir. Sonuçta örgüt, erk kazandığı kitlenin niteliği ve yönelişi çerçevesinde “etkili” olur.

“etkililik” 1980'lere yaklaştığında yerini nisbi bir gerileme ve 12 Eylül 1980 Askeri Darbesi ile açığı çıkan bir boşluğa bırakmıştır.

1980-1983 arasında yaşanan geçiş dönemi etkililik açısından örgütün varlığını koruma amacına göre değerlendirildiğinde farklı; daha önceki kitlesel politizasyon amaçlarına göre değerlendirildiğinde farklı düzeyler işaret edebilir.

1982 Anayasası Kamu Kurumu Niteliğinde Meslek Kuruluşlarını ve de TMMOB’ni yeniden tanımlamaya çalışmıştır. Örgüt küçük girişimci örgütü haline getirilmek istenmiştir. Bu dönem anılan mevzuat içinde, “küçük - mülk anarko-liberalizminin”, örgütü “liberalizmde” etme eğilimi ile mühendis mimar topluluğunun bütünlüğü için yeniden toparlanma eğilimleri arasındaki mücadele dönemi olarak değerlendirilebilir. Bu dönem anılan güçlerin denge konumu ve dengeye bağlı durağanlık etkililik konusundaki değerlendirmeleri şekillendirmektedir.

Küçük mülkiyet kendi doğası gereği ve kendisinin birikmesi için gereken zaman diliminin küçüklüğüne bağlı bir “tarihsizlik” bilinci sergiler. Prespektifi kendi kısa ömrü ile sınırlıdır. Çoğunlukla kendini, tarihin başı, yani milat olarak görür. Kendinden sonrası da tuhan’dır!

Küçük girişimci ideolojisi bu ölçüde kendine bağlı olarak yorumladığı evrende ilke ve süreklilik gibi bağlayıcı kavramları, yetki ve yükümlülük düzenlerine kurgulanmış örgütlülüğü, sıkıcı, “bürokratik” hantal bulur! Kendi firmasının, kendi b’

sinin, kendi mesleğinin ötesi, merkezi ve işleri geciktiricidir. İşbitirici değildir.

Bu ideolojinin etkisinde kalanlar açısından; meslektaşları arasında en üstün kendisi, meslek dalları arasında kendi mesleği, bölgeler arasında da en üstün kendi bölgesidir. Bu küçük girişimci, kendi dar bölgesi ve çıkarları için yeni kâr'ını ve iş hacmini artırıcı bir "etkililik" aramaktadır.

Bilimsel ve teknolojik gelişmeler sonucu hızla parçalanıp ayrışan mühendislik - mimarlık meslek dallarının birbirini ne ölçüde bütünlendiği, nihai ürüne ulaşmak için bir tekinden bile vazgeçilemeyen bir yumak oluşturdukları onu ilgilendirmez! TMMOB örgüt iklimini oluşturan mühendislik- mimarlık meslek dallarının vazgeçilmezliği ve ülke çapında bütünlüğü ilkeleri, o'nun kârını artırma özgürlüğünü kısıtlayıcı gelmektedir!

Bu bakımdan 1983 sonrasının etkililik düzeyini ve yönelişini, liberasyon ve toparlanma programlarının mücadelesi belirleyecektir.

DEMOKRATİKLİK!

TMMOB'ni şu ya da bu nedenle etkisiz bulanların bir bölümü buna neden olarak merkez yönetim kurulunun oluşum biçimini göstermektedir. Bunlar, "TMMOB Yönetim Kurulu temsiliyet açısından anti-demokratiktir. Meslekler eşit temsil ediliyor. Odaların üye sayısı ya da bütçeleri gözönünde tutulmuyor! Bu yüzden etkili olamıyor" diyorlar.

Bu görüş bir tek demokratiklik kıstası tanıyor: sayısal çoğunluk ve buna bağlı temsiliyet! Azınlık egemenliğine karşı olmak demokrat olmanın gereğidir. Ancak demokrasiyi her zaman sayıca çok olanın egemenliğinde aramak da eyyamcılıktır, yanlış olur. Sayıca ve paraca çok olanın gücünü pekiştirici düzenler, demokratik olmadığı gibi, yeninin ve gelişmenin karşısında olabilir. Çokluk, demokratiklikle özdeş değildir!

Ülkeler düzeyinde bakıldığında emekçiler sayısal çoğunluğu oluştururlar. Buna paralel olarak bu toplumlarda çoğunluğun egemen olmasını istemek demokrat olmanın koşutu olarak görünür. Ancak bu ko-

TMMOB'ni şu ya da bu nedenle etkisiz bulanların bir bölümü buna neden olarak merkez yönetim kurulunun oluşum biçimini göstermektedir. Bunlar, "TMMOB Yönetim Kurulu temsiliyet açısından anti-demokratiktir. Meslekler eşit temsil ediliyor. Odaların üye sayısı ya da bütçeleri gözönünde tutulmuyor! Bu yüzden etkili olamıyor" diyorlar.

şutluk sadece sayısal çoğunluğun egemenliğini istemekten değil özünde emekçiden, çalışandan yana olmaktan kaynaklanır. Mutlakî yönetimlerin şu ya da bu kesitte, parasal ya da sayısal çokluğu sağlamaları onların demokrat olmalarını ne kadar sağlar ise demokrasiyi çokluğa bağlı kotalarda aramak da o kadar demokratiktir!

Yeni ve taze olan; hemen her zaman çoğunluk egemenliğindeki bir statükonun içinde azınlık olarak baş verir. Çağdaş demokrasiler; haklı olan gelişmekte olan, diri olan bu azınlığı, çoğunluğa karşı korumayı öne çıkarabilen kurullar ve anlayışlarla ayırd edilirler.

Örgütleri demokratiklik ölçütlerine vururken; sayısı, parası ya da kilosu çok olanı koruyan, bunu değişmez kabul eden yapıları değil, geleceğe açık olanları demokratik bulan kıstaslar esas alınmalıdır.

Ayrıca demokratiklik değerlendirilmesi her örgüt için ona uygun ölçütlerle yapılmalıdır. Bir anonim şirketin, Dünya Bankası gibi bir kuruluşun yönetim organlarında hisse ve kota büyüklükleri, temsilliyete esas ve demokratiklik ölçütü olarak alınırken; bir sendika ya da siyasi partide üyelerin sayısal temsiliyeti daha öne çıkar. TMMOB ise ne bir bankadır, ne siyasi parti, ne de sendika. TMMOB Türkiye'deki mühendis ve mimarların tümünün meslek örgütü olarak kurulmuştur. Onun demokratikliğini meslek örgütü olma

niteliğini gözardı edip sendikalar, partiler ya da başka bir örgüt türünün ölçütü ile ölçmek doğru olmaz.

Toplumbilim artık bir örgütün farklı bölümlerini bile etkililik ve demokratiklik açısından farklı ölçütlerle ele alma gereğini vurgulamaktadır. Çünkü bir örgütün içinde de farklı amaç fonksiyon ve esneklikler taşıması gereken kısımlar bulunabilir. Örneğin; TMMOB'nin merkez yönetim organı ile bir odasının kontrol bürosu aynı demokratiklik ve etkililik ölçütleri ile değerlendirilemez. TMMOB içindeki hemen her organın, hemen her birimin kendi fonksiyonlarına özgü bir kurgusu ve etkililik-demokratiklik dengesi vardır.

TMMOB, Merkez Yönetim Organı düzeyinde, meslek dallarını esas alan bir örgütdür. Meslek dallarının ve meslek mensuplarının, dallar düzeyindeki ilgi ve sorunları ağırlıklı Merkez Yönetim Kurulunun konusudur.

Kuruluş Yasası uyarınca TMMOB bir meslek dalının içsel sorunlarını oda kurarak çözmeyi temel alır. Meslek dalı içindeki farklılaşmaları üye gurupları ve tekil üye ile ilgilenmeyi odaların ve onların içindeki birimlerin ağırlıklı konusu olarak görür. Üyelerin bireysel temsiliyeti ile mesleğin temsil edilmesi merkez yönetim organından yerel birimlere doğru yayılan ve doğrudan katılım düzeyine kadar ayrıntılanan bir yelpaze oluşturur. Böylece sayısal temsiliyet şube ve oda düzeyinde ağırlık kazanırken, biri diğerine daha üstün olamaz ve feda edilemez meslek dalları arasındaki eşitlik-demokratiklikde TMMOB yönetim kuruluna eşit katılımla sağlanmaktadır.

1954 mantığı ve 1961 Anayasasının yerinden yönetim esaslı kurgusu T.C.'de getirilmiş hemen hemen en demokratik mesleki örgüt mantığını çizmektedir.

Çünkü, 1954 ve 1961 belirlemeleri, her kademedede, ilgililerin oluşturdukları, seçilmiş organlarca ilgili alanlarının düzenlenmesini esas almaktadır. "İdarenin hiyerarşik-bürokratik yapısından bağımsız ve özerk bir yapılanmanın" kurulması yani "Yerinden Yönetim" esastır.

TMMOB yasası, ülke çapında tüm mühendis ve mimarların birlikte örgütlenmesini ve kendi alanlarını yine kendilerinin düzenlemesini esas almaktadır. Yasa, mühendis ve mimarların, bilim ve teknikteki hızlı gelişme dinamiğini en sağlıklı bir biçimde yine kendilerinin kavrayıp uygulayabilecekleri ve gelişmelere ayak uydurabilecekleri gerçeğini ön planda tutar.

Burada hukukun duraganlığı ve katılımı yerine, mühendis mimarların kendi alanlarını ülke gerçekleriyle en tutarlı biçimde düzenleyebileceklerine duyulan güven de söz konusudur.

(Ayrıca TMMOB yasası ve örgüt gelenekleri çoğunluk iradesinin esas olduğu mekanizmaları da kurmuştur. Oda-Şube Yönetimleri ve bunların seçtikleri genel kurullar doğrudan katılım ve bireysel temsil modeline uygun olarak yapılır. Odaların sayısal büyüklükleri de TMMOB Genel Kurullarının bileşimine (3-100) arasında değişen degasyonla yansıtılmaktadır.

TMMOB Merkez Yönetim ve Yüksek Onur Kurulları, oluşum, işleyiş ve örgüt gelenekleri açısından yeniyi, zayıfı kollama görevini, ilgili taraf-

TMMOB, Merkez Yönetim Organı düzeyinde, meslek dallarını esas alan bir örgütdür. Meslek dallarının ve meslek mensuplarının, dallar düzeyindeki ilgi ve sorunları ağırlıklı Merkez Yönetim Kurulunun konusudur.

ların katılımını ve çoğunluk iradesini gözeten organlarıdır. Bu yüzden de yeterince demokratiktir.

TMMOB yasası bu özellikleriyle "işbiririci" değildir. Sayısı ve bütçesi yetersizdir diye gelişmekte olan mesleklerin, yeninin, yoluna engel koymaz.

TMMOB yasasına 1982 Anayasasına bağlı olarak pek çok maddeyle getirilen anti demokratik hüküm, el-

betteki tartışılmalı ve değiştirilmelidir. Bu hükümlerin başlıcaları, TMMOB Genel Kurullarına meslekte 10 yıl kıdemli olanların katılabilmesi, askerlerin ve diğer kamu çalışanlarının üyeliklerinin kısıtlanması, seçimler ve organ kararları üzerinde idari vesayet koyan düzenlemelerdir.

Bir çoğu ölü doğan bu anti - demokratik hüküm ve düzenlemelerin değiştirilmesi doğrultusunda mücadele verilmelidir. Ancak bu mücadele verilirken, TMMOB yasasının özündeki demokratik kurguyu korumak gerekir.

BİRKAÇ SON DEYİŞ

Etkililik ve demokratiklik tartışmaların katılan ve kafa bulandıran bir başka kavram var; işbiriricilik. O kadar ki **işbiriricilik**, kimi zaman **etkili olmak** yerine bile kullanılır oldu!

İşbiririci-pragmatizm, kapitalizmin kendine ideolojik olarak yeniden üretmesine kaynaklık eden akımlardan biridir. İşbiririci-Pragmatizm, kapitalizmin, kendi insan modelini oluşturmak amacıyla yaygınlaştırmaya çalıştığı "**öznel idealizm**'in" sistemize edilmiş türüdür.

Bu öznel idealizm; "**pragmatik pozitivizm**" ve "**amaca yararlılık oportünizmi**" ile ete kemiğe kavuşturulur. Ona göre amaca ulaşmada etkili olan her araç "**hakikat**" kabul edilir. O'na göre bilgi; bir kuram değil, bir yaşantıdır. Birlikli ve genel değil, öznel ve biricik'dir! Bu yüzden de uzun vadeli plan ve projeler "**yapılamaz**"! Kişisel, öznellik, "**istemek**" önemlidir. "**İsteği**" karşılayan, istekle bağlı, amaca ulaşmada etkili olan her araç "**mübah**'tır". Ama ulaşmada sağlanan "**başarı**" işbiririci pragmatiz'in biricik ilkesidir.

Bu ilke onun demokratiklik karşısında konumunu da açıklar. İşbiriricilik felsefesi yaşama sinince, demokratiklik kağıtları da yerini, hızla işi bitirecek (!) "**yürütmenin güçlendirilmesine**" bırakır!

TMMOB'de de Yürütme erkini güçlendirmek, hızlandırmak etkililiğin gereği olarak sık sık öne sürülüyor. Organ kararları ile çalışmak, açık olmak, bolca tartışmak ilgililerin olabilen en geniş katılımı ile, baş-

Bir çoğu ölü doğan bu anti - demokratik hüküm ve düzenlemelerin değiştirilmesi doğrultusunda mücadele verilmelidir. Ancak bu mücadele verilirken, TMMOB yasasının özündeki demokratik kurguyu korumak gerekir.

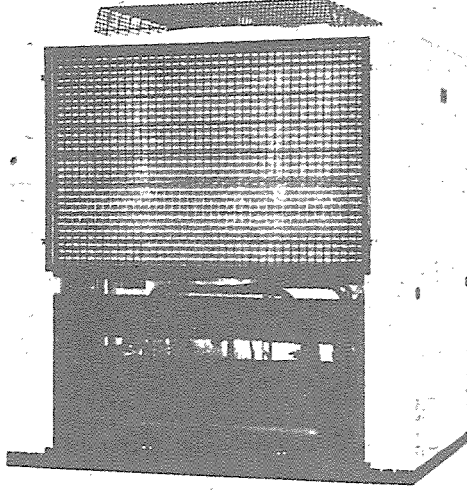
ka sektörlerin, başka bölgelerin görüşlerini de alarak kararların üretimini sağlamak "**etkililik**"le" çatışan hızı kesen, yürütme gücünü hantallaştıran öğeler olarak algılanıyor. Ancak bu uygulamaların atlayarak sağlanacak bir hızı demokratik, hatta etkili kabul etmek mümkün müdür!

İşbiriricilerin eleştirilmesini işbiririci biçimde yapmamak gerçek demokratların ayrıacıdır. TMMOB üyeleri arasında küçük girişimci ideolojisi olarak yaygınlaşma potansiyeli sergileyen işbiririci-pragmatizmin esiri olmadan büyük çoğunluğu küçük mülk sahibi olan mühendis ve mimar kitesinin sorunlarına eğilmek, saplantılarını ve ufkunu açmak temel görevdir. □

**Sayın Üyemiz
1989 yılı
Üyelik Ödentinizi
Ödediniz mi?**

Teba®

YENİ VE
İLK

ISI GERİ KAZANIMLI HAVA SOĞUTMALI KONDENSERLİ PAKET SU SOĞUTUCU:

TEKNİK ÖZELLİKLER

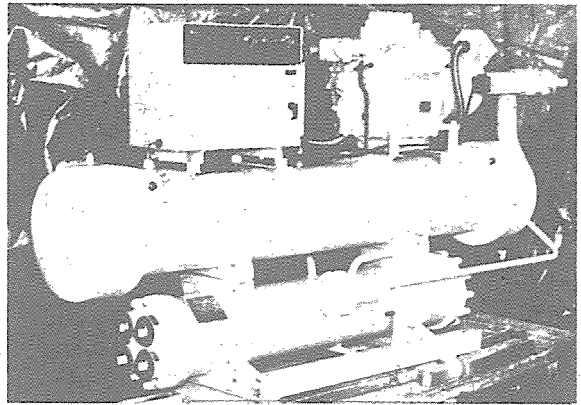
- _ 20 Ton 'dan 250 Tona kadar soğutma kapasitesi
- _ 60.000 k.cal/h-500.000 k.cal/h ısıtma kapasitesi
- _ Aynı anda hem ısıtma, hem soğutma
- _ Atık ısı değerlendirme
- _ 50°C'ye kadar sıcak su, 6°C'ye kadar soğuk su temini
- _ Özel cihaz konstrüksiyonu nedeni ile yerden tasarruf
- _ Özel kalıpta basılmış geniş kanatlı, sessiz aksiyal fanlı
- _ Kompresör yarı hermetik, güvenli, dayanıklı
- _ Dış ortamda çalışabilen galvaniz saç kaset, üstü toz boya tekniği ile boyalı.

ISI GERİ KAZANIMLI SU SOĞUTMALI KONDENSERLİ PAKET SU SOĞUTUCU:

TEKNİK ÖZELLİKLER

- _ 20 Ton'dan, 250 Tona kadar soğutma kapasitesi.
- _ 60.000 k.cal/h-700.000 k.cal/h ısıtma kapasitesi
- _ 50°C'ye kadar sıcak su temini.
- _ Aynı anda hem ısıtma, hem soğutma.
- _ Paket ünitedir, az yer kaplar.
- _ Isıtma için ayrı bir teşkilat gerektirmez.
- _ Soğutma çevriminde atık ısı kullanılarak ekonomi sağlanabilir.

1987'den
beri

GENEL SATICI EPAR A.Ş.

ANKARA	: Sümer sok. Kardeşler Apt. 36/3 Kızılay - ANKARA Tel: 231 7798-99
İZMİR	: Cumhuriyet Bul. No: 77/4 D.401 İZMİR Tel: 25 92 60 - 25 78 07 - 25 33 70
İSTANBUL	: Necatibey cad. Kolemene sok. No: 8/2 Karaköy - İSTANBUL Tel: 152 3912 - 3-4
	Abide-i Hürriyet cad. Geçit sok. No: 14-16 Kat.1 Şişli - İSTANBUL Tel: 141 3861 - 146 4645
ADANA	: Ziyapaşa Bul. Yeşilyol Apt. 26/4 ADANA Tel: 13 46 85 - 13 28 58
ANTALYA	: Teomanpaşa cad. Taşpınar Apt. 101/2 B.evler ANTALYA Tel: 12 07 13 - 17 27 91

Sessiz Bir Uyanış: İSEM

Röportaj : Özcan DURMAZ

Bu şehir, yüzyıllara tanıklık etmiş ve hâlâ yüzyıllar öncesinin güzellikleriyle tanınabiliyor. Günümüzde ise, estetikten hızla uzaklaşmış. Arabesk bir çığlık taşıyan kent konumuna gelmiş.

5 Kasım 1988'de İSEM adıyla kırk yıl sonra İzmir'e özel bir tiyatro sahnesi kazandırıldı. Böyle bir olayın geniş yankılar uyandırması beklenirken bir kaç cılız sestən öte yoğun bir sessizlikle karşılaştı. Bu olumsuz tavıra rağmen İSEM kenti belirlediği çizgisi doğrultusunda çalışmalarını yoğunlaştırdı.

Bu sayımızdan başlamak üzere yoremizdeki Kültür-Sanat kurumlarını sizlere tanıtmak istiyoruz. İzmir'in cılız kültürel ortamına renk katan, kültür ve sanat konusunda bir çok etkinliğin bize ulaşmasında çok önemli bir yere sahip olan bu kurumların, yeterince tanıtilmediğini düşünüyoruz.

Etkinliklerin bir anlamda, mutfağı

olarak adlandırılacak bu kurumlar, bir yığın güçlükler ve olanaksızlıklar içinde çalışıyorlar. Bu kurumları ayakta tutma çabasındaki o değerli insanların mücadelesi ise kuşkusuz her türlü övgüye değer.

Bu bağlamda, özellikle sinema ve tiyatro konusunda kurulduğu günden bu yana, İzmir'e gözle görülür bir canlanmayı getiren İzmir Sanat Etkinlikleri Merkezi (İSEM)'i tanıtan, bu güne değin düzenlediği, etkinlikleri sıralayan bir yazıyla, İSEM'in yöneticilerinden Sayın İlhan TULMAN'ın değerlendirmelerini aşağıda yayınlıyoruz.

BÜLTEN: Sayın Tülman, İzmir'de kültürel- sanatsal etkinliklerin neden yoğun bir cılızlığı yaşıyor. Bağlı olarak bu kentte sanatçı olmanın ve sanat yapmanın getirdiği sorunlar nelerdir ve bu sorunlara ne gibi çözümler önerilebilir?

İ.T: Kendini anlatmayan bir şehirde yaşıyoruz. Herşeyin parçalandığı, yarım ve eksik kaldığı bir şehir burası. Bu şehir, yüzyıllara tanıklık etmiş ve hâlâ yüzyıllar öncesinin güzellikleriyle tanınabiliyor. Günümüzde işe, estetikten hızla uzaklaşmış. Arabesk bir çığlık taşıyan kent konumuna gelmiş. İki milyonu aşan kalabalığına rağmen bu şehir hâlâ sanatsal gündemini oluşturabilmiş değil. Hâlâ rastlantısal ve aralıklı gösterimlerle yetinmek zorundayız. İnsanların gündelikçi yaşam sürdüğü günümüzde hızlı bir yozlaşma ve arabeskleşmeye de sanatta yaşıyoruz. Kısır espriler bol cinsellik, bol macera üzerine çok acı insanlara yetipte artıyor bile. Belirli kurumlar bu yapımları halkın kültürü diye göstermeye çalışıyorlar, ya da sığınmacı tavırlarıyla, halkın istenci bu diyerek günah çıkarıyorlar. Bu sanatın öncülük görevini yadsımaktır; sanatın ön-

cü. eğitimci yapısını ön planda tutan sanatsal kurumlar ise yoğun ekonomik ve politik baskılar karşısında yaşamlarını sürdürmenin zorlu mücadelesini veriyorlar. Hızla yozlaşmanın karşısında duran bu bir avuç kurum. Aydınlardan yoğun destek göstermeyi beklerken, tam tersine daha yıkıcı tutumlarla karşılaşıyorlar ve hızlı bir yokoluşa sürükleniyorlar. Özellikle bu kentte olumsuz alt yapı koşulları, yetişmiş sanatçı yokluğu ve örgütü bir yapıya bürünememe gerçek sanatın karşısında bir dev gibi duruyor. Bu kenette sanatsal örgütlenmenin gerekliliği yanında, odaların, kitle örgütlerinin sanatsal gündem içinde gerekliliklerinin de bilincinde olmaları gerekir. İzmir'i belirgin kısırlıklardan kurtarmak için eldeki şartları değerlendirmek ve geniş bir platformda ortak hareket etmek gereklidir. Sanatsal gündemi oluşturmak için istemek ve mücadele etmek gerekiyor.

BÜLTEN: Çok karamsar bir tablo çizdiniz. Buna rağmen biliyoruz ki İSEM, bir dizi güzel etkinliği sergiledi. Yine İSEM'in kurulmasından önce çok yoğun güzel çabalar vardı. Bize bu sürecin nasıl geliştiğini kısaca özetleyebilir misiniz?

İ.T.: Bu olumsuz kapkara tabloya rağmen İzmir'de belkide maceracı denilebilecek bir avuç insan bir şeyler üretmenin mücadelesini veriyorlar. Bu grublardan biride İSEM (İzmir Sanat Etkinlikleri Merkezi). İlk 1986 yılında İzmir Sanat Tiyatrosu adıyla İzmir'de gösterime başlayan bu topluluk İzmir'de uzun yıllar sonra kurulan özel bir tiyatroydu. İST. 1986-1987 sezonunda Dario Fo'nun "Ödenmiş" adlı oyununu sahneledi. Tüm bir sezon Köşk Sineması'nın sahnesini kiralityarak profesyonel bağlamda İzmir'in sanatsal gündemine girdi. Bu oyun süresince yetişmiş eleman yetersizliği, teknik do-

nanım eksiklikleri en önemlisi sahnensizlik. İST'in en büyük zorlukları oldu bu zorlukları aşmanın mücadelesine girildi. 87-88 sezonu geldiğinde İST ancak bir çocuk oyunu çıkarabildi. Bu Ahmet Önel'in Becerikli Kanguru adlı oyunuydu. Bir sezon boyu yine Köşk'ün sahnesi kiralanarak İzmirli çocuklara sunuldu. Sahne kiralalarının çok yüksek olması nedeniyle İST salon aramaya başladı. Bu arayışlar sonucu Hatay semtinde atıl duran Hatay Sineması kiralandı. Hurda haline gelmiş, bu sinema İST'in kendi ekonomik katkısıyla onarıldı ve 5 Kasım 1988'de İSEM adıyla kırk yıl sonra İzmir'e özel bir tiyatro sahnesi kazandırıldı. Böyle bir olayın geniş yankılar uyandırması beklenirken bir kaç ciliz sesten öte yoğun bir sessizlikle karşılaştı. Bu olumsuz tavıra rağmen İSEM kendi belirlediği çizgisi doğrultusunda çalışmalarını yoğunlaştırdı. İzmir'in sanatsal gündeminin belirlenmesi ve hızlı bir üretime girilmesi doğrultusunda tüm sanatsal kurumlara ortak platform kurulması doğrultusunda çağrı çıkarıldı.

88-89 sezonu işte böyle bir atılımla İzmir'de başladı. İzmir'de bu konuda uğraş veren kurumlar ve kişi-

lerle organik ilişkiler kurularak, konserler, paneller, tiyatro gösterimleri sahnelenmeye başlandı.

BÜLTEN: İSEM'in geçmiş dönem etkinliklerini kısaca anlatır mısınız?

İ.T.: İSEM'in sahnesinde sırasıyla Müşfik Kenter Van Gogh, Devlet Tiyatrosu Hüzzam, Tiyatro Norm Woyzeck ve İslî Sisli Pis Puslu, Küçük Sahne Soytarılar ve Nasrettin Hoca, Diyarbakır Sanat Tiyatrosu Aladağlı Miho oyunları gösterime girdi.

İzmir Sanat Tiyatrosu ise, Melih Cevdet Anday'ın İçerdekiler oyununu sahnelemeye başladı. Bu oyun üçyüzkübeş gün gözaltında kalan tutuklunun toplumla ve kendisiyle olan hesaplaşmalarını anlatıyor.

İST. Grimm'in Bremen Mızıkacıları adlı çocuk oyununun da Ali Rıza Özlügilç yönetiminde İzmirli çocuklara sahnelemeye başladı.

İSEM 23 nisan haftasında 1. Karşıyaka Çocuk Şenliğini organize ederek bir hafta süresiyle Karşıyaka çocuklara folklor, müzikli gösteriler ve tiyatro oyunları sundu.

İST. şu an çeşitli il ve ilçelerde, İçerdekiler ve Becerikli Kanguru oyunları turnede bulunmaktadır.

Ayrıca İSEM sinemasında bu se-

zon gösterimlere başlamıştır. Politik Filmler Haftası düzenlemiş sırasıyla Rosa Luxemburg, Resmi Tarih, Meksika Alevler İçinde, Kır Zincirlerini Gül Sarı filmlerini göstermiştir.

İSEM 10 Mayıs- 22 Mayıs tarihleri arasında ASM-Vakıfbank işbirliğiyle II. Uluslararası Çizgi Film Şenliği gösterimlerini tüm çocuklara ücretsiz olarak sürdürmektedir.

BÜLTEN: İSEM'in ileriye yönelik projeleri nelerdir?

İ.T.: İSEM yapmış olduğu program doğrultusunda önümüzdeki dönem, bir çocuk kulübü kuracak. Burada çocuklara resim, müzik tiyatrosu, dans dallarında eğitim verecektir.

İSEM gençler için tiyatro kursu açacak ve bu eğitimden sonra deneysel tiyatro uğraşlarına başlayacaktır.

İSEM, İzmir için tüm İzmirli sanatçılarla ortak üretimden yana olduğunu yinelemekten kaçınmıyor.

Bu onurlu ve güzel mücadelede, basınıyla, aydınıyla halkıyla omuz omuza mücadeleye isem hazırdır.

İSEM:

(Eski Hatay Sineması) 155 Sok. No: 5/A Hatay-İZMİR
Tel: 325618

Yardımlaşma Vakfımız Kuruluyor

TMMOB bünyesindeki tüm Mühendisleri ve mimarları içine alan Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı kuruluş çalışmaları başlatıldı.

Zor günlerinde meslektaşlarımızın yardımına koşacak bir kurumun olmaması nedeniyle, zaman zaman gündeme gelen ve şubemizin de öncülük ettiği dayanışma kampanyaları bu konudaki eksikliği tam anlamıyla dolduramamaktadır. Bu nedenle kurumlaşma ve bir vakıf yaratma gereği, şubemiz tarafından uzun süredir vurgulanmaktaydı. Şubemizin bu konudaki önerilerine diğer kardeş odalar kaulınca Vakıf tüm TMMOB'ye bağlı Oda üyelerini kapsayacak biçimde genişletildi.

Bu konuda yap'lan çalışmalar sonucunda, bir vakıf senedi hazırlanarak tartışmaya açılmış ve ilgililerin görüşlerine sunulmuştur.

Vakfımızın amaçları adı geçen senenin "Amaç" maddesinde şöyle belirlenmiştir.

1) Üyelere ve hak sahiplerine bu hususta düzenlenecek yönetmeliklere, ilk Genel Kurulun onayına sunulmak üzere yönetim Kurulu ve Genel Kurulu kararlarına uygun olarak yardım ve ödemelerde bulunmak.

Bunların başlıcaları şunlardır;

- a- Ölüm yardımı,
- b- Sağlık yardımı,
- c- Muhtaçlık yardımı,
- d- Yaşlılık yardımı,
- f- Dul ve yetim yardımı,
- g- Konut kredisi,
- h- Diğer sosyal yardımlar.

2) Danışmanlık, Mühendislik ve Mimarlık hizmetleri yapmak.

3) Vakıf gelirlerinin artırmak amacıyla yasal mevzuatın elverdiği Sa-

nayi ve Ticari girişimlerde bulunmak.

4) Vakıf adına taşınmaz mal edinmek, elde bulunanları kiralamak, işletmek, gerektiğinde satmak.

5) Bilimsel, Toplumsal ve Ekonomik alanlarda üstün başarı gösterenlere teşvik ödülleri vermek.

6) Mühendislik ve Mimarlık hizmetlerini ve Ülkemiz teknik eğitim düzeyinin yükseltilmesi amacıyla her türlü eğitim hizmetlerini yapmak.

7) Yine bu amaçla yarışmalar açmak.

8) Ulusal ve Uluslararası konferanslar düzenlemek.

9) Üyelerinin bilimsel ve teknik eserlerinin basımında yardımcı olmak.

10) Mühendislik ve mimarlık hizmetleriyle ilgili basın ve yayın hizmetlerinde bulunmak. □

Mesleğini Yapmayan Makina Mühendisleri

Röp: Güneş YILMAZ

Mesleğini yapmayan mühendis meslektaşlarımızla yaptığımız dizi söyleşilerimizi sürdürüyoruz.

Bu sayımızda, gazetecilik yapan ve pek çoğumuzun yakın dan tanıdığı Yaşar Aksoy'la yaptığımız söyleşimizi yayınlıyoruz.

Yaşar AKSOY kimdir?

1947'de İzmir'de doğdu ve tüm orta öğrenimini Karşıyaka'da tamamladı. 1971'de İstanbul Teknik Üniversitesi'nden Yüksek Kimya Mühendisi, 1976'da Ege Üniversitesi'nden Yüksek Endüstri Mühendisi olarak mezun oldu. Öğretmenlik, laboratuvar şefliği, işletme mühendisliği yaparak 10 yıl devlet sektöründe çalıştı. Bu arada İstanbul Üniversitesi İşletme İktisadi Enstitüsü "İşletmecilik" bölümünü bitirdi. 1981'den sonra profesyonel gazeteciliğe başladı. Halen Yeni Asır Gazetesi'nde araştırmacı-yazar olarak çalışıyor. Gergedan ve Şehir Dergileri'nin

araştırmacı-yazar olarak çalışıyor. Gergedan ve Şehir Dergileri'nin yayın danışmanı ve Kapris, Alacarte ve Sistem Dergileri'nin İzmir temsilcisi. Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'ne kayıtlı. Aksoy'un birçok gazetecilik ödülü var.

Basılmış kitapları:

- 1- Sanayide Modern Planlama Teknikleri. CPM ve Pert (1980)
- 2- Atatürk ve Kurtuluş Savaşı Şiirleri (1981)
- 3- Anıtkabir Destanı (1982)
- 4- Halikarnas Kadırgası (1984)
- 5- İzmir'in Son Yüzyılının Tarihi, Bir Kent Bir İnsan (1986)
- 6- Karşıyaka ve Kaf Sin Kaf Tarihi (1988).

BÜLTEN: Sayın Yaşar Aksoy, üniversite eğitiminde iken beklentileriniz nelerdi? Bunları elde edebildiniz mi?

Y.AKSOY: Kimya mühendisliğinde iken kendimi "Rafine Mühendisi" olmaya şartlamıştım. "Yüksek Lisans" dahil tam 7 yıl hep petrol rafinerileri konusunda bir şeyler öğrenmeye ve uzmanlaşmaya çabaladım. Bu konuda dev bir kütüphane kurdum. Travayım, Kuveyt'teki "Quiba Rafinerisi" üzerindeydi. Ham petrolün destilasyonu üzerine tam 1000 sayfalık bir tez hazırladım. Mezuniyet notum 20 üzerinden 20'dir. 8 Mart 1971'de mezun oldum. İTÜ'den. Dört gün sonra 12 Mart oldu. Tüm bu birikimime rağmen TPAO'ya giremedim. Torpilim yoktu. Karşıyaka'nın burnunun dibindeki Aliğa Rafinerisi'ne girebilmek için çalınmış kapı bırakmadım. "üç pırpırlı" gedikli başvuruşların bile imtihansız olarak Aliğa'ya ata-

ma yaptıkları 12 Mart döneminde, rafinerilerde çalışma ümidim yavaş yavaş eriyip gitti kül oldu. Çünkü "üç pırpırlı" bir tanıdığım bile yoktu.

BÜLTEN: Peki nerelerde çalıştınız bu arada?

Y.AKSOY: Namık Kemal Akşam Lisesi'nde ücretli fizik kimye öğretmeni oldum. İlk maaşım 22 TL idi. Sonra Tekel Şarap Fabrikası Laboratuvarı'na girdim. Petrol distile edecek yerde, kuru üzümün alkolünü distile ettim. Yıllarca beş metrekare küçücük bir laboratuvar. Büyük bunalım getirdi tabii. Yaptığım işten ve çevremdeki küçük insanlardan iğreniyordum. Bu arada hem çalıştım, hem de Ege Üniversitesi Endüstri Mühendisliğini bitirdim. 1976 yılıydı. CPM ve Pert üzerinde uzmanlaştım. Yazdığım kitabı Gümrük ve Tekel Bakanlığı bastı. Bakanlık düzeyinde CPM ve Pert üzerine basılmış ilk telif kitabın yazarı oldum. Yatırım projeleri Analizi ve Planlama konularına müthiş ilgi duyuyordum. Şimdi bütün iş, küçücük laboratuardan ayrılıp, bu konularda iç içe bir devlet dairesine girebilmektir. (Hep devlette ekmek aradım, çünkü "devletçi" idim ve yazıkki, hayret verici bir tercih ama, ne yazıkki doğru). 1976, 77 ve 78'li yılları yaşıyorduk. Milliyetçi Cephe Hükümetleri, terör ve kargaşa yaşıyordu. Hadi gelin bileğinin hakkı ile DPT'ye veya ciddi bir

Bülten: Mesleğinize dönmek istermisiniz?

Y.Aksoy: Bana holding yönetim kurulu başkanlığı veya sanayi bakanlığı verseniz bile dönüpte bakmam bile... Benim yolum artık Türk Edebiyatı Antolojileri ne kalıcı biçimde girmektir. Mesleğim artık yazarlık ve gazeteciliktir.

kamu kurumuna tayininizi yapın bakalım. Bir türlü olmadı. O kadar bü-

yük ve acı şanssızlıklar yaşadım ki, şimdi anımsamak bile istemiyorum. Bu arada Demokrat İzmir Gazetesi'nde toplumsal konularda yazılar yazıyordum. 2. MC zamanında başlatılan bir soruşturma ile Gün Sazak dönemi Tekel Bakanlığı müfettişlerince için "yazı yazıyorsun" biçiminde defalarca ifadem alındı. Sonunda işten atıldılar. Ancak uygula-

Y.Aksoy: Kimya mühendisliğinde iken kendimi "Rafine Mühendisi" olmaya şartlamıştım. "Yüksek Lisans" dahil tam 7 yıl hep petrol rafinerileri konusunda bir şeyler öğrenmeye ve uzmanlaşmaya çabaladım. Bu konuda dev bir kütüphane kurdum. Travayım, Kuveyt'teki "Quiba Rafinerisi" üzerindeydi. Ham petrolün destilasyonu üzerine tam 1000 sayfalık bir tez hazırladım.

mayı bağımsızlarla koalisyon yapan Ecevit hükümeti gerçekleştirdi. Çünkü Tekel Bakanı "bağımsız" idi ve beni yazar ruhlu olduğum için sürekli ispiyon eden Tekel Şarap Fabrikası Müdürü (ki hâlâ görev başındadır), bağımsız bakanın Malatya'dan akrabasıydı. Böylece sokağa atıldık. İki diploma onca birikim, onca coşku, onca inanç, onca devletçi bilinç iki çeşmelik meyhanelerine düştü, harcadı gitti.

BÜLTEN: Sonra nasıl gazeteci oldunuz?

Y.AKSOY: Yazar olmaktan başka çarem yoktu. Önce Demokrat İzmir'de, sonra Yeni Ekonomi'de, Merhaba Spor'da ve Yeni Asır'da olağanüstü bir mücadele verdim. Ayrıntılarına girmek istemem, ancak gazetecilikte ve yazarlıkta başarıdan başarıya koştum ve koşuyorum. Çok çalıştım, çok emek verdim.

BÜLTEN: Peki mutlu musunuz?

Y.AKSOY: Hem de pek çok. Hiç bir hava basmadan söyleyeyim, hatasız bir süreç izlediğim ve özel yaşamıma çok dikkat ettiğim için son derece "popüler" bir kişilik yarattım. Haftada 15 mektup alırım, gece telefonum hiç susmaz. Ege'nin her yerinde tanırım. Her an ve her yerde halkımın "kültür ve sanat" sorunları ile içiçeyim. Girdiğim her gazetecilik yarışmasını kazanırım. Daha nice büyük yapıtlara, film senaryolarına romanlara, hatta müze kuruluşlarına imzama kalın ve silinmez biçimde atacağım. Buna inanıyorum ve bunun için çalışıyorum.

BÜLTEN: Mesleğinize dönmek istermisiniz?

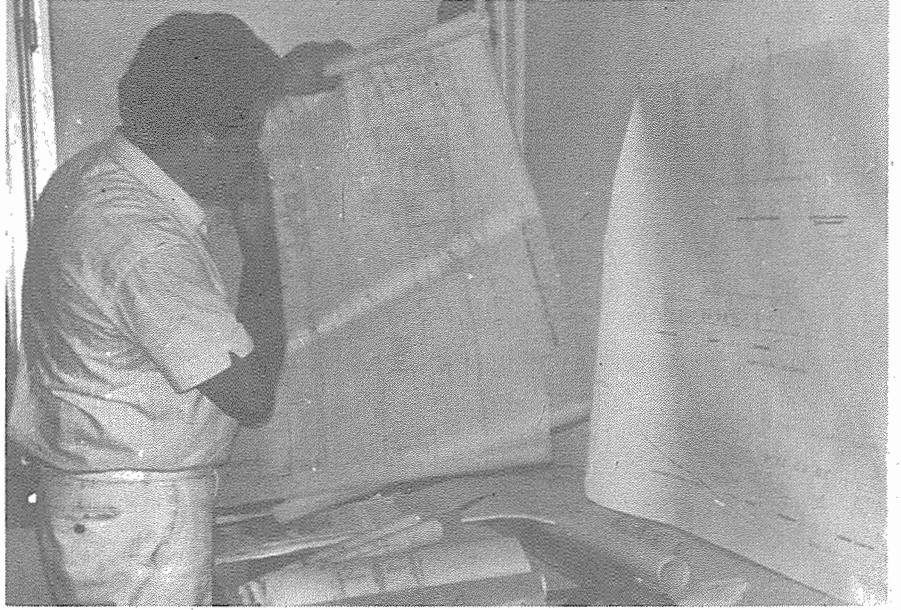
Y.AKSOY: Bana holding yönetim kurulu başkanlığı veya sanayi bakanlığı verseniz bile dönüpte bakmam bile... Benim yolum artık Türk Edebiyatı Antolojileri ne kalıcı biçimde girmektir. Mesleğim artık yazarlık ve gazeteciliktir.

Dört gün sonra 12 Mart oldu. Tüm bu birikimime rağmen TPAO'ya giremedim. Torpilim yoktu. Karşıyaka'nın burnunun dibindeki Aliağa Rafinerisi'ne girebilmek için çalınmadık kapı bırakmadım. "üç pırpırlı" gedikli başçavuşların bile imtihansız olarak Aliağa'ya atama yaptıkları 12 Mart döneminde, rafinerilerde çalışma ümidim yavaş yavaş eriyip gitti kül oldu. Çünkü "üç pırpırlı" bir tanıdığım bile yoktu.

BÜLTEN: Yaşadığınız olayları nasıl yorumluyorsunuz?

Y.AKSOY: Biz, kahredici bir düzenin ve vahşi bir toplumsal sürecin ürünleriyiz. Bu süreci yaşarken kurşunlanabilirim de. Mesleğimi uygulayamadım ama, bileğimin hakkı ile ekmeğimi de kazandım. Yaşam ile (1-1) berabereyim galiba yine de iyidir!

Serbest Çalışan Meslekdaşlarımız

Günümüzde enflasyon toplumun bütün katmanlarını etkiliyor. Mühendis olarak kendimizi toplumdun ayırmayacağımız kesindir. Bir takım Odalardan ve kuruluşlardan (DPT-İTO) enflasyonun % 75 üzerinde olduğunu hepimiz öğreniyoruz.

BÜLTEN: Kısaca kendinizi tanıtmısınız?

A.D.: 1948 yılında Malatya'nın Doğanşehir ilçesine bağlı Topraktepe köyünde doğdum. Ortaokulu Doğanşehirde liseyi Turan Emeksiz Lisesinde, Malatya'da tamamladım. 1976 yılında Buca Mimarlık Mühendislik Yüksek okulundan Makina Mühendisi olarak mezun oldum. 1977 yılından beri de serbest mühendis (projeci) olarak çalışıyorum.

BÜLTEN: Odamızca belirlenen asgari ücretleri yeterli buluyor musunuz?

A.D.: Yeterli buluyoruz. Ama bu ücretlerin alınmasında oldukça zorluk çekiyoruz. 1980'den önceki gibi Oda aracılığı ile tahsil yapılmasından yanayım. Sözleşmeler kağıt üzerinde kalıyor.

BÜLTEN: Yaşanılmakta olan enflasyonist ortam sizin çalışmalarınızı da etkiliyor mu?

A.D.: Günümüzde enflasyondan

toplumun bütün katmanları etkilemiyor. Mühendis olarak kendimizi toplumdun ayırmayacağımızdan kesindir. Bir takım Odalardan ve kuruluşlardan (DPT-İTO) enflasyonun % 75 üzerinde olduğunu hepimiz öğreniyoruz. Kağıt üzerinde görünen parayı zamanında alamadığımız için, enflasyon ortamında bu paranın hiçbir değeri kalmıyor.

BÜLTEN: Şubemiz etkinliklerinin, çalışma yaşamınıza katkılarını yeterli buluyor musunuz? Daha neler yapılabilir?

A.D.: Katkısı küçümsenemez. 1980'lerde Odamızın içindeki bulunduğu Odaların bir süre kapalı kalmasında projeci üyelerin ne kadar zor duruma düştüklerini görmüştük. Bence Mimar, Elektrik Mühendisleri, Makina Mühendisleri ve İnşaat Mühendisleri Koordineli bir şekilde çalışması sağlandığında serbest çalışan projeci üyeler daha iyi çalışma koşulları sağlanır ve meslek

Türkiye'de Konfeksiyon İhracatındaki Sorunların Araştırılması

ŞUBEMİZ, Tekstil Komisyonu ile Ege Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği ortaklaşa bir panel düzenlediler.

"Türkiye'de Konfeksiyon İhracatındaki Sorunların Araştırılması ve Çözüm Önerileri" konulu panel, İhracatçıları Birliği salonunda 17 Mayıs 1989 günü yapıldı.

Tekstilci ve ihracatçıları ile basın ve TRT tarafından ilgiyle karşılanan ve Prof.Dr. Güngör Başer tarafından yönetilen panele konuşmacı olarak; Ege Hazır Giyim ve İhracatçıları Birliği adına İrfan Keskin, Ege Bölgesi Sanayi Odası adınameslek komitesi üyesi Yeşim Ünsal, Sevil Giyim A.Ş.'den Genel Müdür Bülent Erdem ve E.Ü. Mühendislik Fakültesi, Tekstil Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof.Dr. Işık Tarakçıoğlu katıldılar.

Ülkemizdeki tekstil sanayinin genel durumu ile yarının muhtemel sorunlarına değinilirken, artık tekstil sanayinin, konfeksiyon endüstrisiyle birlikte emek yoğun bir endüstri olmaktan çıkarak oldukça karmaşık bir sürece girdiği vurgulandı.

Türkiye'nin iddialı olduğu tekstil konusunda uluslararası pazarda ciddi sorunlarla karşılaştığı vurgulanarak, ihracat teşviklerinin sürdürülmesi ve özellikle kredi konusunun çözümlenmesi üzerinde duruldu. Bu arada çok hızlı bir şekilde yerine getirilmesi gereken işlerin yoğun formalitelerle geciktiği vurgulanarak işlemlerin hızlanması gerektiği vurgulandı.

Fason ihracatta yaşanan sorunlara dikkat çekilerek, yalnızca işçiliğe bize ait olan ve kumaşı dışarıdan gelen bu mallarında yurtdışında kotaya tabi tutulması sorunun çözümlenmesi gerektiği vurgulanarak,

Türkiye'nin AT'ye tam üye olması durumunda tekstil endüstrisini karşılaşılabileceği sorunların neler olabileceği üzerinde duruldu. Bu bağlamda yerli tekstil sanayinin korunması yönünde tedbirlerin varolması gerektiği belirtildi.

Son olarak araştırma-geliştirme (ARGE) çalışmaları vurgulanacak bu konudaki yetersizliğin altı çizildi. Bu bağlamda araştırma-geliştirme çalışmaları konusunda yeni kaynaklar yaratma gereği saptanarak, bu çalışmalar konusunda üniversite ve meslek örgütlerinin yardımlaşması gereğine işaret edildi.

ŞUBEMİZCE her yıl düzenli olarak yapılmakta olan Mesleksi Eğitim Etkinliklerimiz sürüyor

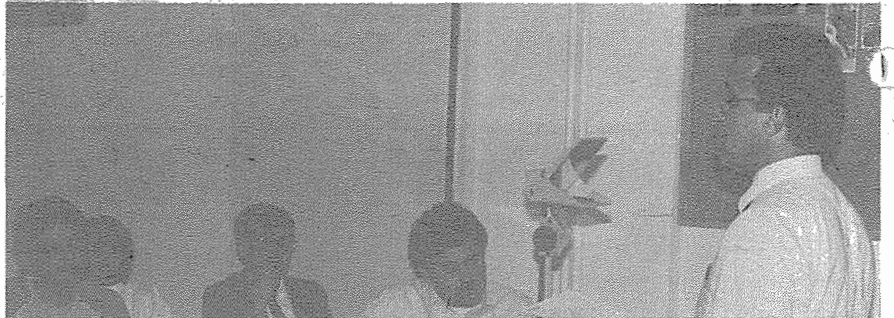
Daha önceden yapılan program uyarınca sürmekte olan kurs ve seminerlerimize üyelerimiz oldukça ilgi gösterdi.

Kendi konusunda uzman kişilerce sürdürülen bu çalışmalarla şubemiz; üyelerimizin mesleki ve bilimsel konularda günümüzün bilgi birikimine ulaşabilmelerine yardımcı olma çabasını göstermektedirler.

Sona eren seminerlerimiz:

Dr. İlker Tunail tarafından yürütülen "Mühendisler için Yöneticilik Bilgileri Semineri", Prof.Dr. Demir Aslan tarafından verilen "Kalite kontrol semineri" ve yine Prof.Dr. Demir Aslan tarafından verilen "Üretim Planlaması ve kontrolü Semineri", Renan Hoşgör, Melih Uğurlu ve Lemi Resimcioğlu tarafın-

Mesleksi Eğitim Etkinliklerimiz Sürüyor

dan verilen "Soğutma ve iklimlendirme sistemlerinde otomatik kontrol semineri", yine Renan Hoşgör, Melih Uğurlu ve Lemi Resimcioğlu tarafından verilen "Özel İklimlendirme Sistemleri Semineri", Erol Yaşa tarafından verilen "Yüzme Havuzu Tesislerinin Projelendirilmesine Uygulanması Semineri".

Sona eren kurslarımız:

İsmail Akdemir tarafından verilen

"Basic Programlama Bilgisayar kursu", Ömer Kara ve Gökhan Köroğlu tarafından verilen "Bilgisayar destekli Proje Çizim (AUTO-CAD) Kursu"; "Soğutma Tesisleri İşletmecisi Kursu"

"Sanayi Tipi Kazanların İşletilmesinde Yardımcı Personel Yetiştirme Kursu", gibi kurslarımız talepler dikkat alınarak sürekli olarak düzenlenmektedir.

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI "TSE, asli görevini yapsın"

Ergül SATIÇ İZMİR. (hha)

TÜRKİYE Makina Mühendisleri Odası Sekreteri Fasih Kutluay, asli görevini dahi doğru dürüst yerine getirmeye çalışmasıyla, diğer Türk Standartları Enstitüsü'ne karşı konuştu. "TSE'nin asli görevi, meslek kuruluşlarının çalışmalarını denetlemek ve baskı koymak istediği" dedi.

'82 Anayasası'na karşı kampanya

İZMİR (Cumhuriyet Ege Bürosu) — İzmir'de 12 meslek odası başkanları "1982 Anayasası'nın denetlenmesi yolunda çalışma başlatıldığını" açıkladılar. İzmir merkezli toplantısında 1982 Anayasası'nın uygulanmasında meslek kuruluşlarının kamu kurumunu denetlediğini ve baskı koymak istediğini söylediler.

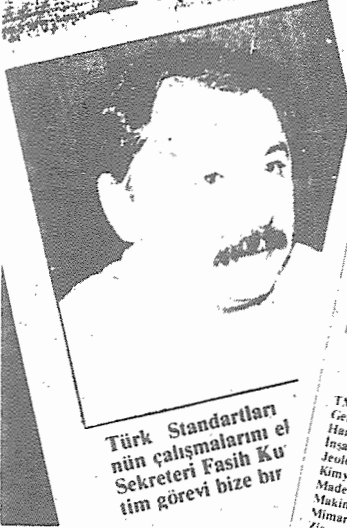
Makina Mühendisleri Odası'ndan sert çıkış
'TSE, denetimini bize bırakın standart yapsın'

Asli görevi olan standart üretme işini bile doğru dürüst yapamadığını öne sürdüğü TSE'nin kadrosunu kalite ve verimliliği düşürmesi sonucunda döndüğü...

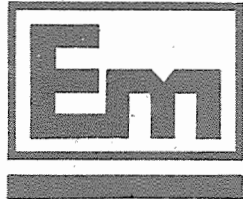
KAMUOYUNA DUYURU

İşlerin birlik, mücadele ve dayanışma günü olan ve tüm demokratik ülkelerde yasal olarak kullanılan evrensel nitelikli Mayıs kutlanmaları, ülkemizde bu yıl da kana kana kutulacaktır. Bu kutlanmaların temel üretimi ve gücü olan işçilerle birlikte çalışma hayatını geliştirme, sağlık ve emeklilik haklarımızın korunması ve geliştirilmesi için bir araya gelerek çalışmalarımıza katkıda bulunmaya ve tavır almaya çağırıyoruz. Yurttaşlarımızın sorunlarını ortaya çıkarmalarını, hesap sorulmasını istiyoruz. Yurttaşlarımızın Mehmet AKİ DALCI'nın ajansına başvuru dileti.

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şube Sekreteri Macit MUTAF
Gemi Mühendisleri Odası İzmir Şube Temsilcisi Hüsnü YURTTAS
Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İzmir Şube Sekreteri Erdal KARADEMİR
İnsaat Mühendisleri Odası İzmir Şube Sekreteri Sadettin UÇKUN
İnsani Mühendisleri Odası Ege Bölge Şube Sekreteri Hüseyin ÇOBANOĞLU
Maden Mühendisleri Odası İzmir Şube Sekreteri Hüseyin ÇOBANOĞLU
Makina Mühendisleri Odası İzmir Şube Sekreteri Hüseyin ÇOBANOĞLU
Mimarlar Odası İzmir Şube Sekreteri Hüseyin ÇOBANOĞLU

Türk Standartları'nın çalışmalarını eleştiren Sekreteri Fasih Kutluay'ın görevi bize bir...

ENERJİ

MÜHENDİSLİK TESİSAT ve TİCARET
Mak.Müh. Hüseyin ÇOBANOĞLU

- Merkezi sistem kalorifer
- Kat kaloriferi
- Yerden ısıtma sistemi
- Isıtma ve Havalandırma
- Soğutma
- Klima
- Sıhhi tesisat
- Buhar tesisleri
- Yüzme havuzu
- Güneş enerji sistemleri
- Proje ve Taahhüt

Mustafa Kemal Caddesi 132/A Bornova-İZMİR Tel.: 39 17 17 - 39 14 29

BATI DERSANELERİ

"eğitimde güvence"

1989 - 1990

öğretim yılı

- ÜNİVERSİTELERE HAZIRLIK
- FEN LİSELERİNE HAZIRLIK
- ANADOLU LİSELERİNE VE KOLEJLERE HAZIRLIK
- ORTAOKUL VE LİSE YETİŞTİRME KURSLARI

Kayıtlar devam ediyor

BATI

ALSANCAK

Şubeşi
1391 Sokak No: 11
Tel: 21 29 41 - 22 28 41

BATI

ÇANKAYA

Rodop
Şubeşi
1337 Sokak No: 27
Tel: 19 03 09 - 13 42 57

BATI

KONAK

Şubeşi
848 Sokak No: 5
Tel: 13 58 00

ANADOLU SİGORTA

İZMİR ACENTELİĞİ

UMUT SİGORTA

ARA HİZ. LTD. ŞTİ.

**HER TÜRLÜ
SİGORTACILIK
İŞLERİNİZDE
HİZMETİNİZDE**

SİZİ ZİRVEYE ÇIKARACAK ASANSÖR
Asansörleriniz için karar vermeden önce kapsamlı
teknik yardım için bize başvurun.

THE LIFT THAT WILL TAKE YOU TO THE TOP
Before you decide for lifts, please contact us at our
Head Office for free technical assistance.

**ASANSÖR
KONUSUNDA
UZMAN KURULUŞ**

BİRLEŞİK MÜHENDİSLİK

Adres: Cumhuriyet Bul. Konak İşhanı No. 24/706 P.K. 242 KONAK-İZMİR Tel.: 9 (51) 19 99 08

Uşak İrtibat Bürosu: Kızılay İşhanı Kat 3 Tel.: 9 (641) 18546

bülten

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ YAYINI

DÜNYA ÇEVRE GÜNÜNÜN ARDINDAN

İçinde bulunduğumuz yüzyıl, değişik niteliklerinden hareketle farklı adlarla anılabiliyor. Yüzyılımızın son çeyreğini de, "İnsanlığın ortak sorunlarının dayattığı kriz dönemi" olarak adlandırmak yanlış olmayacaktır. Çevre ve ekolojik denge sorunu da bu ortak sorunlardan birisi olarak karşımızda duruyor.

Hızlı, plansız sanayileşme ve kentleşmenin sonucu insan, içinde yaşadığı doğayı ve çevreyi katlediyor. İrmakların denizlerin rengi değişiyor, içinde canlı yaşayamaz duruma geliyor. Doğanın yeşil örtüsü kaybolurken yerini beton yığınları alıyor. Kirlenen çevre ve doğa, gıdalar yoluyla insanlara zehir sunuyor. Gökyüzü hergün biraz daha temiz havaya muhtaç hale geliyor. Verimli tarım alanları hızla yok olurken iklimsel değişimler kendisini gösteriyor ve en sonunda koruyucu ozon tabakası delinirken buzullar erimeye başlıyor. Doğal ortamın bu hızlı yok oluşu insanlığın yarınını tehdit ediyor.

Bu süreçten ülkemizde olumsuz biçimde etkileniyor. Ülkemiz ve gelişmekte olan diğer ülkeler, gelişmiş sanayi ülkelerinin çöplüğü gibi kullanırken alt yapısız sanayi kuruluşları atıklarını sorumsuzca doğal ortama bırakıyorlar. Gelişmiş ülkelerde kamuoyu muhalefeti nedeniyle kurulamayan insan yaşamını tehdit eden teknolojik yatırımlar gelişmekte olan ülkelere kaydırılıyor. Bu durum ekolojik sorunları gelişmekte olan ülkelere iyice içinden çıkılmaz hale getiriyor.

İnsanlığın karşı karşıya olduğu bu büyük krizi aşması için elele vermesi ve geniş ölçekli önlemleri yaşama geçirmesi olmazsa olmaz bir yol olarak görünüyor. Makro planda ülkeler arasındaki bu çalışmanın yanında her ülkede ve beldede çevre korumacı anlayışla çalışmaların yapılması bir yöntem olabilir. Çevre ve diğer ekolojik sorunlar, bu konunun önemini kavreyebilen duyarlı ve sorumlu bireylerden oluşan grupların olayların üzerine gitmesi ile çözüme doğru yolabilir.

Bu alanda ülkemizde yaşanan sorumsuzluk ise trajik bir durum doğuruyor. Çernobil nükleer kazasından sonra sorumlu kişiler halka radyasyonlu gıdaları temiz diye sunabiliyor. Dünyanın en büyük

Petrokimya tesislerinde AL-PET' te çalışanların zehirlenerek öldüğünü basından öğreniyoruz. Çimento fabrikaları ve diğer çevreye zararlı fabrikaların bacalarından çıkan tozlar onbinlerce dönüm ormanı ve verimli tarım alanlarını kullanılamaz hale getiriyor. Eşsiz doğal güzelliğe sahip kıyılarımız resmi eller ve sorumlu kişilerce parsellenirken, kıyılarımızda betondan koridor oluşuyor.

Kamuoyunun bilinçlenmesi ve soruna sahip çıkabilmesinde yerel yönetimlere önemli görevler düşüyor. Bugün Yerel Yönetimler sorunların çözümünde dünden daha duyarlı görünüyor. Yerel yönetimler çevre ile ilgili sorunlar konusunda kendi belde halkıyla beraber çalışarak yöredeki sorunların üzerine gidebilirler. Göcek Bel-ediyesinin kıyıların resmi yetkililerce parsellenerek yağmalanmasına karşı kamu malına sahip çıkmak yönünde aldığı karar bu konuda belediyelerin neler yapabileceğini göstermektedir.

(DEVAMI 2. SAYFADA)

ÜYELİK ÖDENTİ BORCUNUZU ÖDEDİNİZ Mİ?

Ödenti borcu olan üyelerimize daha önce iki kez yazı göndererek, ödenti borçlarını ödemeleri konusunda kendilerini uyarmış, borçlarını ödemedikleri takdirde yasal yollara başvurmak zorunda olduğumuzu belirtmiştik.

Birlikmiş ödenti borçları ödenmezse 1990 yılından itibaren tüm yıllara ait ödenti borçları, 1990 yılı ödenti miktarı üzerinden hesaplanarak tahsil edilecektir.

Şube çalışmalarına katkıda bulunmanın yanısıra üye olmanın getirdiği bir zorunluluk olan üyelik ödentisi konusunda üyelerimizin daha duyarlı olmalarını ve yönetim kurulumuzu yasal işlem yapmak zorunda bırakmamalarını diliyoruz.

ŞUBEMİZ, TOKTEN İLE BİR DİZİ SEMİNER DÜZENLİYOR

Tokten, (Yurtdışında Yaşayan Uzmanlar Yolu ile Bilgi Aktarma Programı) Birleşmiş Milletler Kalkınma programı (UNOP) ile Türk Hükümeti tarafından geliştirilip, 1976 yılından beri uygulaması yapılan bir programdır. Bu program Yurt dışında yerleşmiş bilim adamlarının teknik elemanların ve idarecilerin beyin gücünden yararlanabilmeyi hedeflemektedir.

Tokten, ülkelerin ihtiyaç duyduğu alanlarda, bir hafta ile üç ay arasında değişen, gerektiğinde tekrarlanabilen kısa süreli danışmanlık hizmetleri veriyor.

Tokten kanalı ile gelen uzmanlar, gelişmiş ülke teknolojilerinin ve konuları ile ilgili en son bilgilerin görevli oldukları kısa süre içinde uygulamalı çalışmalarla aktarımını yapıyorlar.

Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesinin bu Program çerçevesinde düzenlediği seminerler dizisinden birisi Şubemiz Eğitim Merkezinde düzenlenecektir.

Prof. Dr. Yaman YENER tarafından verilecek olan "AMERİKADA MAKİNA MÜHENDİSLİĞİ EĞİTİMİ" konulu seminer 6 Temmuz 1989 tarihinde gerçekleştirilecektir.

Yine Şubemiz Üyesi Sayın Dr. Ertan Gülgeze aracılığıyla TOKTEN programı çerçevesinde Dr. Yusuf Altıntaş tarafından verilecek seminerler aşağıdaki etkinlik programı çerçevesinde gerçekleştirilecektir.

ETKİNLİK PROGRAMI

1 Ağustos 1989 , Seminer I :

Kompütör Nümerik Kontrollü Makina Elemanlarının Dizayn Prensipleri.

—İşlenecek Malzemeyi Sürücü Motorun Seçimi.

—Malzeme ve Tel Sürücülerinin Mekanik Aksamları.

—İşlenecek Malzemeyi Süren Servo Sistemlerin Elektrik Aksamları.

—İşlenecek Malzemeyi Süren Servo Sistemlerinin (Feed Drive Servo Systems) Transfer Fonksiyonları.

—Millerin Bağlanması ve Servoların Düzenlenmesi.

—CNC (Computer Numerical Controlled) Sistemlerinde Tesviye Etme, Şekillendirme Analizi.

—OBC CNC ML Milling Makinasının Tanıtımı. Ticari Kullanımlı CNC Sistemlerinin Açıklanması. (i.e. FANUC, Allen Bradley)

2 Ağustos 1989, Seminer II :

Metal Kesiminin Mekanik ve Dinamiği.

—Ortogonal Metallerin Kesim Mekanikğine bir Bakış

—Döndürme Mekanikği

—Freze Mekanikği

—Makina Parçalarının İmalat Sırasındaki Statik ve Dinamik

Deformasyonları

3 Ağustos 1989, Seminer III:

Makina Tezgahlarının Adaptif Kontrolü

—Makina Tezgahlarının Transfer Fonksiyonları

—Döndürme ve Frezede Adaptif Kuvvet Kontrolü

—Duyarlı işleme için Geometrik Adaptif Kontrol

Not: Giriş-Çıkış Modelleri, üç

Boyutlu Dizayn, İşleme Karakteristikleri, Uygulamadaki Kontrolör Tipleri

4 Ağustos 1989, Seminer IV :

CAD/CAM Sistemlerinin Temelleri

—NC Programlarının Kullanım Temelleri

—APT NC Programlama Dili

—Kompütör Grafikleri ile NC Programlama

—CL Kütük Yapıları,

Önişlemci Dizayn Teknikleri

—Ticari CAD/CAM

Sistemlerinin Tanıtımı (Çeşitli Markalar, istedikleri Kompütör Donanımları, Fiyatları ve İşletmeler için Gereklikleri)

5 Ağustos 1989 : Uygulama

Not: Seminerler Saat 19.00 - 21.00

Saatleri arasında Şubemiz Eğitim Merkezi'nde gerçekleştirilecektir.

DÜNYA ÇEVRE GÜNÜNÜN ARDINDAN

(BAŞTARAFI 1. SAYFADA)

Şubemiz çevre sorunları konusunda, yerel yönetimlerle birlikte çalışmanın önemini kavramış ve bu doğrultuda çalışmalarını yoğunlaştırmıştır.

5 Haziran Dünya Çevre Günü nedeniyle TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu çerçevesinde, Aliağa Belediyesi ile birlikte düzenlenen panelde, Odalar işbirliğinin önemini vurgulamışlar ve etkinliği bu yönde atılmış ilk adım olarak değerlendirmişlerdir.

Çevre sorunları yalnızca 5 Haziran Günü hatırlanır olmaktan çıkmalı bu konuda duyarlı tüm kişi ve kuruluşlar, kamuoyu yaratarak olaylara sahip çıkmalıdır. Belde boyutunda başlayan bu çalışma ülke düzlemine ve uluslararası düzleme yükseltilmelidir. Uluslararası düzeyde karşılık bulan çalışmaların ulusal düzeyde sorununun çözümüne önemli katkılarda bulunabileceği geçmişte yaşanan çeşitli olaylarda görülmüştür.

Geride bıraktığımız Dünya Çevre Gününde yaşanan sessizlik bozulmalı, yerel yönetimler bu süreçte daha etkin olarak yerini alabilmelidir.

Gelecek kuşaklara daha yaşanılır bir çevre bırakmak için bugün duyarlı ve etkin olarak çevre korumacılığına katılmak bir zorunluluk olarak görünüyor.

NOT:Dünya Çevre Günü ile etkinliklerimizi Bültenin 13. Sayısında okuyabilirsiniz.

TEMSİLCİLİK ETKİNLİKLERİ

ANTALYA

Antalya'da kamu işyerlerinde çalışan üyelerimizle 27 Mayıs 1989 tarihinde saat 14.00te TMMOB Lokalinde toplantı yapıldı.

Kamu kesiminde çalışan üyelerimizin ekonomik, özlük mesleki sorunlarının tartışıldığı, çeşitli çözüm önerilerinin arandığı toplantıya 20'ye yakın ilgili ve duyarlı üyemiz katıldı.

Aynı günün akşamı kamu kesiminde çalışan üyelerimizin eşleriyle birlikte katıldığı bir yemek verildi.

Toplantı ve yemeğe şubemiz yönetim kurulundan beş üye katıldılar.

BURDUR

Burdur il temsilciliğimizin etkinliğinde bulunan üyelerimizle 27 Mayıs 1989 tarihinde temsilciliğimizde bir toplantı düzenlendi.

Dokuz üyemizin katıldığı toplantıda üye temsilcilik ilişkilerinin yanısıra, temsilcilik çalışmalarının daha sağlıklı bir yapıya kavuşturulması konusunda karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu.

MUĞLA

Şubemizce 19 Haziran 1989 da Muğla'da Temsilcilikler ve teknik görevlilerimizin katıldığı bir toplantı düzenlendi. Temsilci ve teknik görevlilerimizin ilgiyle katıldığı toplantıda, temsilciliklerde yaşanan sorunlarla ilgili konularda görüş alışverişinde bulunuldu.

Yerel yönetimlerin son dönemde Odamızla geliştirdikleri diyalogunda değerlendirildiği toplantı verimli geçti.

DENİZLİ

Denizli il temsilciliğinde 24 Haziran 1989 günü, serbest çalışan meslektaşlarımızla bir toplantı yapıldı.

Denizli Belediyesiyle Odalar arasında oluşturulan protokol çerçevesinde gündeme gelen Fenni Mesul Denetim uygulaması konusunda fikir alışverişinde bulunuldu.

20 civarında serbest çalışan meslektaşımızın katıldığı bu toplantıya, şubemiz yönetim kurulu üyesi İrfan Şen ile teknik görevli Melih Yalçın da katılarak katkıda bulundular.

UŞAK

31 Mayıs 1989 da Uşak il temsilcimizle Şubemiz Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi ve diğer Oda Temsilcileriyle Uşak belediye başkanını ziyaret ettiler.

İmar yasası gereğince, İnşaat ruhsatı sırasında Tesisat projelerinde istenmesi konusunda başkanlığın konuya daha duyarlı yaklaşması gerektiği

üzerinde duruldu. Ayrıca projelerde Oda kontrolünün aranması bunun için belediye ile Odamız arasında protokol yapılması önerisi belediyece uygun bu-

lundu.

Uşak il temsilciliğimiz 1.6.1989 tarihinden bu yana İsmet Paşa Cad. Tiri-toğlu İşhanı No:43 Kat:3 adresinde

SOSYAL ETKİNLİKLER

GÜMÜLDÜR ERDEM TUR'A GEZİ

11 Haziran 1989 günü Şubemiz sosyal ve kültürel etkinlikler komisyonunca "Gümüldür Erdem Tur" a gezi düzenlendi.

82 kişilik katılımla gerçekleşen bu gezimize, İzmirli amatör müzik gurubu Gurup Anadolu'da katıldı.

Gümüldür Erdem Tur'da, öğle yemeğininde düzenlendiği bu gezimizde, katılanlar denize girerek, eğlendiler.

JOAN BAEZ KONSERİNDEYDİK

Şubemizin sosyal ve kültür etkinlikleri komisyonu İzmir Kültür ve Sanat Festivali etkinlikleri içinde yer alan, Efes Antik tiyatrodada yapılan Joan Baez konserine şube üyelerinin toplu katılımını sağlamak için, araç kiralayarak Efes'e gezi düzenledi.

Şubemiz üyelerinin yoğun ilgi gösterdiği geceye katılım 80 kişi civarında gerçekleşti.

YENİ DÖNEM SOSYAL KÜLTÜREL ETKİNLİKLER PROGRAMI

4. DİKİLİ KÜLTÜR VE SANAT FESTİVALİNE GEZİ

24 - 30 Temmuz 1989 tarihleri arasında düzenlenen 4. Dikili Kültür ve Sanat Festivali'ne şubemiz geçen yıllarda olduğu gibi bu yılda gezi düzenliyor.

TMMOB İl Koordinasyon Kurulunca düzenlenen yerel yönetimler panelinin de yapıldığı 29 Temmuz Cumartesi günü Dikili'ye otobüs kaldırılacaktır. Anılan program çerçevesinde etkinliğe katılmak isteyenlerin, Şubemize başvurularını gerekmektedir.

BODRUMA GEZİ

Şubemiz Sosyal etkinlikler Komisyonunca 12 - 13 Ağustos 1989 tarihlerinde "Bodrum Güvercinlik Pina" tesislerine gezi düzenlenecektir.

Geziye katılım ve ayrıntılı bilgi için şubemize başvurulabilir.

SPİL DAĞI'NA GEZİ

Şubemiz Sosyal etkinlikler komisyonunca 24 Eylül 1989 tarihinde Manisa Spil Dağına bir gezi düzenlenecektir.

Gezi konusunda ayrıntılı bilgi için, şubemize başvurulması gerekmektedir.

ÜNİVERSİTE - ŞUBEMİZ İLİŞKİLERİ

23 Mayıs 1989 tarihinde şubemiz çalışmalarını tanıtmak amacıyla Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, Makina bölümünde şubemizce öğrencilere yönelik bir konferans düzenlendi.

Şubemizden, şube başkanı Hüseyin Polat ve şube sekreteri Fasih Kutluay'ın katıldığı toplantıda; öğrencilere oda çalışmalarını hakkında bilgi verildi. Odanın mühendislerin yaşamındaki yerinin ne olduğu, öğrencilerin odayla ne tür ilişkiler kurabileceği, odanın kendilerine ne gibi yardımlarda bulunabileceği anlatıldı.

Öğrencilerin oda hakkında, iş yaşamı ve mühendislik hakkında yönelttiği soruların yanıtladığı toplantıyı, Makina Mühendisliği bölüm başkanı sayın Erkan Dokumacı da izledi.

Toplantıdan sonra bu tür toplantıların sürmesinin yararlı olacağı görüşüne varıldı.

**TEMSA A.Ş.
MAKİNA MÜHENDİSLERİ
ARIYOR**

İngilizce bilen, askerliğini yapmış 25 - 30 yaş arasında Makina Mühendisleri aranıyor.

Başvuru : Şükrü TIYANŞAN
Tel: 350195

Adres: Üniversite Cad. 296 Sok. No: 2/A Bornova/İZMİR

**EGEMEN MÜHENDİSLİK
MAKİNA MÜHENDİSİ ARIYOR**
Askerliğini yapmış veya en az bir yıl er-
teletmiş tecrübeli veya tecrübesiz Ma-
kina Mühendisi aranıyor.
Tel: 118877 (Hakan veya Dündar Bey)

**SUNTES
MAKİNA MÜHENDİSİ ARIYOR**
İşmakinalarında deneyimli
Şantiyeci
Deneyimi tercihen 5 - 10 yıl olan Maki-
na Mühendisi aranıyor.
Başvuru: 373594 - 531737
Rahmi KAHRAMAN

**ÇAĞDAŞ MÜHENDİSLİK
MAKİNA MÜHENDİSLERİ
ARIYOR**
İzmir ve Gümüldürde çalışacak makina
mühendisleri arıyor.
Başvuru: Zafer Özşen
Tel: 144130 - 120557

MAK. MÜH. RAMAZAN ÇETİN
Kaynaklı imalat (Hidrojen, Boyler,
Eşanjör, kum filtreler) konusunda
çalıştığı atölyesine ortak olabilecek
MAK. MÜH. ARIYOR
Tel: 166038
Adres: 2. Sanayi Sitesi 306 Sok. No:3
İZMİR

**LUKAST - DİZEL SAN VE TİC.
A.Ş.
MÜHENDİSLER ARIYOR**
—Üretim
—Isıl işlem
—Planlama
—Satın alma
Konularında Mühendisler Arıyor
—Isıl işlem için, metalurji Mühendisi
olmak ve yabancı dil bilmek gerekmektedir.
Planlama işi için, deneyimli Endüstri
Müh. olmak gerekmektedir.
Başvuranların;
Askerlikle ilişkisi olmaması gerekmektedir
Başvuru: 180649-180650 Ali Öztop
Kemalpaşa asfaltı No:43 Işıkkent -
İZMİR

**MAKİNA MÜHENDİSİ
ARANIYOR**
NATO'ya iş yapan yüklenici firmada
çalışacak 3-5 yıl deneyimli, İngilizce bi-
len 2 Makina Mühendisi aranıyor.
Başvuru:
Şube sekreterliğine yapılmalıdır.

YİTİRDİĞİMİZ ÜYELERİMİZ

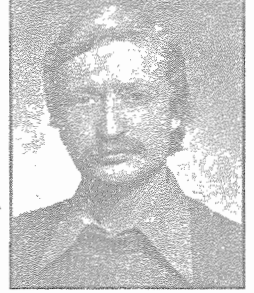
Üyemiz,
EMİN AKBAL

Geçirdiği kalp krizi sonucu yitirmiş bulunuyoruz.
1950 yılında doğan üyemiz Akbal, 1970 yılında gir-
diği Buca Mühendislik Fakültesinden 1978 yılında
mezun olmuştur.

Sırasıyla Köy İşleri Bakanlığında, Köy Koopera-
tifleri İzmir ve Van Bölge müdürlükleriyle, Etibank
Ödemiş Haliköy tesislerinde çalıştı.

Son olarak Merkez ilçe, belediye merkez araçlar
müdürlüğünde çalışan üyemiz Emin AKBAL evli ve
bir çocuk sahibiydi.

Ailesine ve tüm meslektaşlarımıza başsağlığı
dileriz.

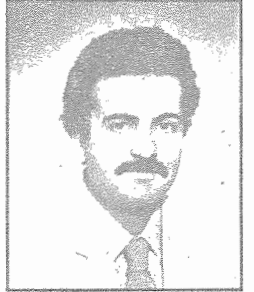

Üyemiz,
MELİH UĞURLU'yu

11 Haziran 1989 günü geçirdiği trafik kazası so-
nucu yitirdik. 1959 yılı Nazilli doğumlu üyemiz
Uğurlu, ODTÜ Makina Bölümünden 1981 yılında
mezun olmuştur. Bir süre ALARKO'da çalıştıktan
sonra serbest Mühendislik de yapan üyemiz son iki
yıldır yine ALARKO'da çalışmaktaydı.

Şubemizin sürdürdüğü seminer ve kurs
çalışmalarına da katkı koyan üyemiz Melih Uğurlu evli
ve bir çocuk babasıydı.

Ailesine ve tüm meslektaşlarına başsağlığı dileriz.

*Kendinizin ve Yakınlarınızın Sürücü Belgesini
Odamızın Güvencesiyle Alın*

Hafta içi - hafta sonu, sabah - öğle - akşam kurslarımız sürüyor.

Yeni dönem kurslarımız : Hafta sonu 22 Temmuz 1989

26 Ağustos 1989

Hafta içi 17 Temmuz 1989

24 Temmuz 1989

07 Ağustos 1989

"Trafikte Güven Ciddi Eğitimle Olur"

TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi

Özel DİNAMİK SÜRÜCÜ KURSU

Kıbrıs Şehitleri Cad. Yeni Kenet Sitesi Kat.3 Tel: 225756 Alsancak - İZMİR

SAHİBİ: TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi adına
Hüseyin POLAT

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ: Fasih KUTLUAY

YÖNETİM YERİ: Ali Çetinkaya Bul. No:12/1 Alsancak/İZMİR

Tel: 220811-217468

Hazırlık ve Baskı: ALTINDAĞ GRAFİK - İZMİR